

**Εγκύκλιος για την έγκριση δραστηριοτήτων έργων σύμφωνα με
τα άρθρα 6 και 12 του Πρωτοκόλλου του Κυότο
(Μηχανισμοί Κοινής Εφαρμογής και Καθαρής Ανάπτυξης)**

Αθήνα, Ιούνιος 2012

Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής

Περιεχόμενα

1.	Γενικό πλαίσιο.....	3
2.	Θεσμικό πλαίσιο.....	5
2.2	Ισχύουσα Ευρωπαϊκή Νομοθεσία.....	5
2.3	Ισχύουσα Εθνική Νομοθεσία.....	5
2.4	Σύνδεση των μηχανισμών JI και CDM με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Εμπορίας Εκπομπών.....	5
3.	Γενικές προϋποθέσεις υλοποίησης και έγκρισης δραστηριοτήτων έργων JI και CDM.....	7
3.1	Επιλεξιμότητα χωρών για υλοποίηση δραστηριοτήτων έργων JI και CDM.....	7
3.1.1	Επιλεξιμότητα χωρών για υλοποίηση δραστηριοτήτων έργων JI.....	8
3.1.2	Επιλεξιμότητα χωρών για υλοποίηση δραστηριοτήτων έργων CDM.....	8
3.2	Αποθεματικό της περιόδου δέσμευσης.....	9
3.3	Επιλέξιμες δραστηριότητες έργου.....	9
4.	Διαδικασία έγκρισης δραστηριοτήτων έργων JI και CDM.....	9
5.	Μηχανισμός κοινής εφαρμογής (JI).....	10
5.1	Δραστηριότητες Έργων JI εντός της ελληνικής επικράτειας.....	10
5.1.1	Δραστηριότητες έργου κατηγορίας I.....	10
5.1.1.1	Δικαιολογητικά για την έκδοση απόφασης έγκρισης και εξουσιοδότησης συμμετοχής.....	11
5.1.1.2	Κριτήρια έγκρισης.....	12
5.1.1.3	Λόγοι απόρριψης.....	12
5.1.1.4	Έκδοση απόφασης έγκρισης δραστηριότητας έργου.....	12
5.1.1.5	Υλοποίηση και παρακολούθηση της δραστηριότητας έργου.....	13
5.1.1.6	Εκχώρηση μονάδων μείωσης εκπομπών (ERUs) από δραστηριότητες έργου Κοινής Εφαρμογής.....	13
5.1.2.	Δραστηριότητες έργου κατηγορίας II.....	13
5.2	Δραστηριότητες έργων JI εκτός της ελληνικής επικράτειας.....	14
6.	Μηχανισμός καθαρής ανάπτυξης (CDM).....	14
6.1	Εξουσιοδότηση συμμετοχής σε δραστηριότητες έργων CDM.....	15
6.2	Έκδοση πιστοποιημένων μειώσεων εκπομπών (CER).....	15
7.	Δραστηριότητες έργων μικρής κλίμακας.....	15
8.	Προγραμματικές δραστηριότητες έργων (PoA) των μηχανισμών JI και CDM.....	15
8.1	Προγραμματικές δραστηριότητες έργων JI κατηγορίας I.....	16
8.2	Προγραμματικές δραστηριότητες έργων JI κατηγορίας II.....	17
8.3	Προγραμματικές δραστηριότητες έργων JI εκτός της ελληνικής επικράτειας.....	17
8.4	Προγραμματικές δραστηριότητες έργων CDM.....	17
9.	Ορισμοί.....	18
	Παράρτημα 1.....	22
	Σχήμα 1: Διαδικασία υλοποίησης δραστηριότητας έργου JI κατηγορίας I εντός της ελληνικής επικράτειας..	23
	Σχήμα 2: Διαδικασία υλοποίησης δραστηριότητας έργου JI κατηγορίας II εντός της ελληνικής επικράτειας.	23
	Σχήμα 3: Διαδικασία υλοποίησης δραστηριότητας έργου CDM.....	25
	Παράρτημα 2.....	26
	Εναρμονισμένες κατευθυντήριες οδηγίες για την έγκριση υδροηλεκτρικών έργων άνω των 20 MW.....	26
	(Guidelines on a common understanding of Article 11b(6) of Directive 2003/87/EC as amended by Directive 26/2004/101/EC, 17 November 2008).....	26
	«Έκθεση συμμόρφωσης για την αξιολόγηση αιτήσεων δραστηριοτήτων υδροηλεκτρικών έργων με.....	26
	δυνατότητα παραγωγής άνω των 20 MW».....	26

1. Γενικό πλαίσιο

Σκοπός της παρούσας εγκυκλίου είναι ο καθορισμός των προϋποθέσεων και διαδικασιών υλοποίησης δραστηριοτήτων έργων που αποδίδουν πιστωτικά μόρια μείωσης σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 12 του Πρωτοκόλλου του Κιότο (ΠΤΚ).

Το Πρωτόκολλο του Κιότο, το οποίο υιοθετήθηκε το 1997 προκειμένου να συμβάλει στην επίτευξη του στόχου της Σύμβασης –Πλαισίου των Η.Ε για την κλιματική αλλαγή, καθόρισε συγκεκριμένους ποσοτικούς στόχους για τα ανεπτυγμένα κράτη (κράτη του Παραρτήματος Ι της Σύμβασης) και το χρονικό διάστημα μέσα στο οποίο θα πρέπει να επιτευχθούν. Οι στόχοι αυτοί περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Β του Πρωτοκόλλου. Η πρώτη «περίοδος δέσμευσης» – όπως αποκαλείται το παραπάνω χρονικό διάστημα - αφορά τα έτη 2008-2012. Κατά τη διάρκεια του διαστήματος αυτού, κάθε υπόχρεο κράτος θα πρέπει να εξασφαλίσει ότι οι συνολικές εκπομπές του αερίων θερμοκηπίου δεν θα ξεπεράσουν το καθορισμένο επιτρεπόμενο όριο εκπομπών για το συγκεκριμένο κράτος, βάσει του ΠΤΚ. Το επιτρεπόμενο αυτό όριο καλείται «καταλογιζόμενη ποσότητα» (assigned amount) και υπολογίζεται με βάση τις εκπομπές του έτους βάσης και την ποσοτική δέσμευση μείωσης κάθε χώρας. Η καταλογιζόμενη ποσότητα για την Ελλάδα είναι 668.669.806 τόνοι ισοδύναμου διοξειδίου του άνθρακα (CO₂). Μονάδες εκπομπής (AAUs) που αντιστοιχούν στη καταλογιζόμενη ποσότητα καταχωρούνται στο εθνικό μητρώο κάθε χώρας. Κάθε τέτοια μονάδα εκπομπής αντιπροσωπεύει δικαίωμα εκπομπής ενός τόνου ισοδύναμου διοξειδίου του άνθρακα (CO₂).

Το Πρωτόκολλο επιτρέπει τη μεταβολή των επιτρεπόμενων εκπομπών ενός κράτους κατά τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης μέσω της χρήσης μηχανισμών. Το ΠΤΚ προβλέπει τρεις "ευέλικτους μηχανισμούς", οι οποίοι βασίζονται στη λειτουργία της οικονομίας της αγοράς: την εμπορία των εκπομπών, το μηχανισμό κοινής εφαρμογής (JI) και το μηχανισμό καθαρής ανάπτυξης (CDM). Οι ευέλικτοι μηχανισμοί βασίζονται στο σκεπτικό ότι οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου αποτελούν παγκόσμιο πρόβλημα και ότι ο τόπος όπου επιτυγχάνεται ο περιορισμός τους έχει δευτερεύουσα σημασία. Με τον τρόπο αυτό, μπορούν να επέλθουν μειώσεις εκεί όπου το κόστος είναι χαμηλότερο, τουλάχιστον στην πρώτη φάση της καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής. Σκοπός των μηχανισμών αυτών είναι να δοθεί στις ανεπτυγμένες χώρες η δυνατότητα να επιτύχουν τους στόχους τους με τη μεταξύ τους εμπορία δικαιωμάτων εκπομπών, αλλά και με την απόκτηση πιστώσεων ως αντάλλαγμα για έργα περιορισμού των εκπομπών που υλοποιούν σε άλλη χώρα. Προκειμένου να διασφαλιστεί η περιβαλλοντική ακεραιότητα του Πρωτοκόλλου, οι διατάξεις του απαιτούν η χρήση των μηχανισμών να είναι συμπληρωματική των εθνικών δράσεων μείωσης εκπομπών (αρχή της συμπληρωματικότητας).

Σύμφωνα με τις ΚΥΑ 54409/2632/2004 και 9267/468/2007, αρμόδια εθνική αρχή για τους μηχανισμούς του ΠΤΚ έχει οριστεί η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ και ειδικότερα το αυτοτελές Γραφείο Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (ΓΕΔΕ) της Διεύθυνσης Ελέγχου Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης και Θορύβου (ΔΕΑΡΘ).

Ο μηχανισμός της εμπορίας εκπομπών καλύπτεται στη χώρας μας κυρίως από την εφαρμογή του κοινοτικού συστήματος εμπορίας το οποίο λειτουργεί βάσει της ΚΥΑ 54409/2632/2004. Η σύνδεση του συστήματος εμπορίας με τους μηχανισμούς JI και CDM καθορίζεται από την ΚΥΑ 9267/468/2007.

Σε διεθνές επίπεδο ο μηχανισμός της εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών δίνει τη δυνατότητα συναλλαγής μονάδων εκπομπών (AAU) μεταξύ των χωρών-μερών του Πρωτοκόλλου με παράλληλη προσαρμογή των καταλογιζόμενων ποσοτήτων των συμμετεχόντων χωρών.

Οι μηχανισμοί JI και CDM βασίζονται σε έργα (project based) τα οποία μειώνουν τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου και δημιουργούν πιστωτικά μόρια που μπορούν να διοχετευτούν στην παγκόσμια αγορά άνθρακα. Ο μηχανισμός κοινής εφαρμογής (JI) αναφέρεται σε έργα που εκτελούνται μεταξύ των χωρών για τις οποίες έχουν καθοριστεί από το ΠTK ποσοτικοί στόχοι εκπομπών (χώρες παραρτήματος I της Σύμβασης), ενώ ο μηχανισμός καθαρής ανάπτυξης (CDM) αναφέρεται σε έργα που εκτελούνται από ανεπτυγμένες χώρες σε αναπτυσσόμενες χώρες, οι οποίες δεν δεσμεύονται με κάποιο στόχο από το ΠTK.

Η υλοποίηση έργων JI βάσει του άρθρου 6 του ΠTK, οδηγεί σε μεταφορά πιστωτικών μορίων μείωσης με αντίστοιχη προσαρμογή της καταλογιζόμενης ποσότητας των κρατών που συμμετέχουν, ώστε οι συνολικές επιτρεπόμενες εκπομπές στις χώρες – μέρη του ΚtΠ να παραμένουν οι ίδιες ("διαδικασία συμψηφισμού"). Τα πιστωτικά μόρια που προέρχονται από δραστηριότητες έργων κοινής εφαρμογής ονομάζονται «μονάδες μείωσης εκπομπών» (Emission Reduction Unit, ERU). Εφόσον οι δραστηριότητες έργων αφορούν χρήση γης, αλλαγή της χρήσης γης και δασοκομία (LULUCF), δηλαδή οδηγούν σε απορρόφηση διοξειδίου του άνθρακα, οι αντίστοιχες μονάδες που προκύπτουν ονομάζονται μονάδες απορρόφησης (RMU).

Η υλοποίηση έργων CDM βάσει του άρθρου 12 του ΠTK, «παράγει» πιστωτικά μόρια τα οποία προστίθενται στην καταλογιζόμενη ποσότητα του κράτους που υλοποιεί το έργο, ενώ παράλληλα, συμβάλλει στη βιώσιμη ανάπτυξη των αναπτυσσομένων χωρών. Τα πιστωτικά μόρια που προέρχονται από δραστηριότητες έργων του μηχανισμού καθαρής ανάπτυξης ονομάζονται πιστοποιημένες μονάδες μείωσης εκπομπών (Certified Emission Reductions - CERs). Οι πιστοποιημένες μονάδες μείωσης που προέρχονται από δραστηριότητες έργων δάσωσης ή αναδάσωσης διαχωρίζονται σε προσωρινές (tCERs) και μακράς διάρκειας (ICERs). Οι μονάδες tCERs λήγουν στο τέλος της επόμενης περιόδου δέσμευσης από την εκείνη που εκχωρήθηκαν ενώ οι μονάδες ICERs λήγουν στο τέλος της περιόδου δέσμευσης που εκχωρήθηκαν.

Κάθε μονάδα εκπομπής και μείωσης εκπομπών του ΚtΠ (AAU, ERU, CER, tCER, ICER, RMU) ισούται με 1 τόνο ισοδύναμου CO₂.

2. Θεσμικό πλαίσιο

2.1 [Αποφάσεις των Συμβαλλομένων Μερών της Σύμβασης για την κλιματική αλλαγή και της Διάσκεψης των Μερών του ΠΤΚ.](#)

2.2 **Ισχύουσα Ευρωπαϊκή Νομοθεσία**

- Οδηγία 2003/87/EK σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/EK του Συμβουλίου
- Οδηγία 2004/101/EK για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/EK σχετικά με την θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας, όσον αφορά τους μηχανισμούς έργων του Πρωτοκόλλου του Κιότο
- Απόφαση 2006/780/EK για την αποφυγή της διπλής καταγραφής των μειώσεων των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου στο πλαίσιο του κοινοτικού συστήματος εμπορίας εκπομπών για δραστηριότητες έργων.
- Οδηγία 2008/101/EK για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/EK ώστε να ενταχθούν οι αεροπορικές δραστηριότητες στο σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας
- Οδηγία 2009/29/EK για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/EK με στόχο τη βελτίωση και την επέκταση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου.

2.3 **Ισχύουσα Εθνική Νομοθεσία**

- Νόμος 3017/ 2002 (Α' 117) «Κύρωση του Πρωτοκόλλου του Κιότο στη Σύμβαση – πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος».
- ΚΥΑ Η.Π. 54409/2632 (Α' 1931) «Σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2003/87/EK.....κλπ».
- ΚΥΑ 52115/2970/Ε103/2008 (Β' 2575) «Έγκριση Εθνικού Σχεδίου Κατανομής Δικαιωμάτων Εκπομπών (ΕΣΚΔΕ) αερίων θερμοκηπίου περιόδου 2008-2012».
- ΚΥΑ 9267/468/2007 «Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 54409/2632/2004 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 1931), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2004/101/EK.....κλπ».

2.4 **Σύνδεση των μηχανισμών JI και CDM με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Εμπορίας Εκπομπών**

Α. Η ΚΥΑ 9267/468/2007 με την οποία εναρμονίζεται η Οδηγία 2004/101/EK, προβλέπει τη δυνατότητα μετατροπής πιστωτικών μορίων από τους μηχανισμούς JI και CDM σε δικαιώματα του Ευρωπαϊκού συστήματος εμπορίας (EUA), προκειμένου να χρησιμοποιηθούν για συμμόρφωση από τους φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων, ενώ η απόφαση της Επιτροπής 2006/780/EK λαμβάνει

μέτρα αποφυγής της διπλής καταγραφής των μειώσεων, άμεσων και έμμεσων, στο πλαίσιο του κοινοτικού συστήματος εμπορίας εκπομπών για δραστηριότητες έργων.

Άμεση μείωση θεωρείται όταν υλοποιείται δραστηριότητα έργου η οποία προκαλεί μειώσεις ή περιορισμό εκπομπών σε εγκαταστάσεις που μετέχουν στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Εμπορίας Εκπομπών. Στις περιπτώσεις αυτές, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 7B της ΚΥΑ 9267/468/2007, μπορούν να εκχωρούνται ERU και CER, μόνο εφόσον ακυρωθούν ισάριθμα δικαιώματα από τον φορέα εκμετάλλευσης της συγκεκριμένης εγκατάστασης.

Έμμεσες μειώσεις προκαλούνται από δραστηριότητες έργων που πραγματοποιούνται σε εγκαταστάσεις που δεν μετέχουν στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Εμπορίας Εκπομπών, αλλά λόγω των δραστηριοτήτων αυτών μειώνονται έμμεσα οι εκπομπές των εγκαταστάσεων που μετέχουν, όπως έργα που αφορούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Η υπ' αριθ. 2006/780/EK απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής παρείχε τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να συμπεριλάβουν στα εθνικά σχέδια κατανομής της περιόδου 2008-2012 χωριστή πρόβλεψη για τις δραστηριότητες αυτές, εφόσον ήδη φιλοξενούσαν ή είχαν προγραμματίσει δραστηριότητες εντασσόμενες στους μηχανισμούς του ΠτΚ. Βάσει της διάταξης αυτής δεν ήταν δυνατή η ένταξη παρόμοιας πρόβλεψης στο ελληνικό σχέδιο κατανομής της περιόδου 2008-2012, με αποτέλεσμα να μην είναι εφικτή η υλοποίηση δραστηριοτήτων έργων **JI** οι οποίες προκαλούν έμμεσες μειώσεις, εντός της ελληνικής επικράτειας,.

B. Οι εγκαταστάσεις που μετέχουν στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Εμπορίας Εκπομπών μπορούν να χρησιμοποιούν για συμμόρφωση, στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας, πιστωτικά μόρια σε ποσό που αντιστοιχεί στο 9% των κατανεμημένων δικαιωμάτων ανά εγκατάσταση (ΚΥΑ 52115/2970/Ε103/2008). Το ποσοστό αυτό αποτελεί εθνικό όριο (δεν ταυτίζεται σε όλα τα Κράτη - Μέλη) και προκύπτει από την εφαρμογή της αρχής της συμπληρωματικότητας (σύμφωνα με την γενικώς αποδεκτή ερμηνεία ότι η συνεισφορά των μηχανισμών του Πρωτοκόλλου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% της απαιτούμενης προσπάθειας μείωσης εκπομπών της χώρας). Το όριο χρήσης είναι ετήσιο, με δυνατότητα μεταφοράς του υπολοίπου του δικαιώματος χρήσης από έτος σε έτος, εντός της περιόδου 2008-2012. Η ανωτέρω ΚΥΑ προβλέπει ότι σε περίπτωση που μία ή περισσότερες υπόχρεες εγκαταστάσεις δεν αξιοποιήσουν πλήρως (ή καθόλου) το όριο του 9% μέχρι το τέλος της περιόδου, το υπόλοιπο μπορεί να αξιοποιηθεί από υπόχρεες εγκαταστάσεις οι οποίες έχουν καλύψει πλήρως το δικό τους όριο του 9% για τη συμμόρφωσή τους, μετά από έγκριση της Αρμόδιας Αρχής, αφού ληφθεί υπόψη η διαμόρφωση του συστήματος εμπορίας μετά το 2012.

Μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας εγκυκλίου, έχουν υιοθετηθεί – σε επίπεδο ΕΕ - τα παρακάτω για την περίοδο μετά το 2012:

- i) σύμφωνα με την Οδηγία 2008/101/EK εντάσσονται από το 2012 και οι αερομεταφορές στο σύστημα εμπορίας
- ii) η Οδηγία 2009/29/EK της 23^{ης} Απριλίου 2009 (L140, 5-6-2009), «τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/EK με στόχο τη βελτίωση και την επέκταση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου» ρυθμίζει τη χρήση CER και ERU που απορρέουν από δραστηριότητες έργων στο κοινοτικό σύστημα μέχρι την έναρξη ισχύος μιας νέας μελλοντικής

διεθνούς συμφωνίας για την κλιματική αλλαγή. Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτής, όταν οι φορείς εκμετάλλευσης εγκατάστασης ή αεροσκαφών δεν έχουν εξαντλήσει το επιτρεπόμενο όριο χρήσης μορίων CER/ERU για την περίοδο 2008-2012 επιτρέπεται:

- η ανταλλαγή μορίων CER/ERU που έχουν εκχωρηθεί έως το 2012 με δικαιώματα (EUA) ισχύος από 2013 και μετά. Η ανταλλαγή αυτή πραγματοποιείται από την αρμόδια αρχή έως την 31η Μαρτίου 2015 μετά από αίτημα του φορέα,
- η ανταλλαγή μορίων CER/ERU που εκχωρούνται από το 2013 και μετά και τα οποία απορρέουν από έργα τα οποία έχουν καταχωρηθεί μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2012, με δικαιώματα ισχύος από το 2013 και μετά.

Οι παραπάνω ανταλλαγές ισχύουν για CER/ERU που προέρχονται από έργα επιλέξιμα στο κοινοτικό σύστημα κατά την περίοδο 2008 έως 2012.

- Η ανταλλαγή με δικαιώματα, μορίων CER που έχουν εκχωρηθεί από το 2013 και μετά, για έργα που ξεκινούν από το 2013 και μετά, σε λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες (LDCs). Η ανταλλαγή αυτή ισχύει για μόρια CER για όλους τους τύπους έργων που είναι επιλέξιμα στο κοινοτικό σύστημα κατά την περίοδο 2008 έως 2012, μέχρι οι χώρες αυτές να επικυρώσουν σύμβαση με την Κοινότητα ή μέχρι το 2020, ανάλογα με το ποιο από τα δύο λαμβάνει χώρα πρώτο.

3. Γενικές προϋποθέσεις υλοποίησης και έγκρισης δραστηριοτήτων έργων JI και CDM

3.1 Επιλεξιμότητα χωρών για υλοποίηση δραστηριοτήτων έργων JI και CDM

Το ΠτΚ απαιτεί να πληρούνται συγκεκριμένα κριτήρια προκειμένου να συμμετέχει μία χώρα στους μηχανισμούς του ΠτΚ. Τα κριτήρια αυτά υιοθετήθηκαν προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι το κράτος είναι σε θέση να υπολογίζει σωστά τις εκπομπές του και την καταλογιζόμενη ποσότητα των εκπομπών, ώστε η χρήση των μηχανισμών να μην θέσει σε κίνδυνο την συμμόρφωση του ως προς τις δεσμεύσεις του ΠτΚ. Τα κράτος που συμμετέχει στους μηχανισμούς πρέπει να πληροί τα παρακάτω κριτήρια επιλεξιμότητας:

1. να είναι μέρος του ΠτΚ
2. να έχει υπολογιστεί και καταχωρηθεί η καταλογιζόμενη ποσότητα εκπομπών που του αντιστοιχεί
3. να έχει εν λειτουργία εθνικό σύστημα υπολογισμού εκπομπών/απορροφήσεων αερίων του θερμοκηπίου
4. να έχει εν λειτουργία εθνικό μητρώο καταγραφής σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΠτΚ
5. να έχει υποβάλλει την πιο πρόσφατη ετήσια έκθεση απογραφής εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου η οποία πληροί τις προβλεπόμενες απαιτήσεις

6. να υποβάλλει συμπληρωματικές πληροφορίες για την καταλογιζόμενη ποσότητα και τυχόν μεταβολές της σύμφωνα με το άρθρο 7, παρ. 1 του ΠτΚ και τις σχετικές αποφάσεις της Συνόδου των Μερών του ΠτΚ.

Για την συμμετοχή σε οποιονδήποτε μηχανισμό του ΠτΚ θα πρέπει απαραίτητα να πληρούνται τα ως άνω κριτήρια (1), (2) και (4). Η μη τήρηση των υπόλοιπων κριτηρίων, έχει διαφορετικές επιπτώσεις για τη συμμετοχή σε κάθε μηχανισμό, όπως αναλύεται στις επόμενες ενότητες.

3.1.1 Επιλεξιμότητα χωρών για υλοποίηση δραστηριοτήτων έργων JI

Σύμφωνα με την παράγραφο 21 του παραρτήματος της απόφασης 9/CMP.1 της Συνόδου των Μερών του ΠτΚ, μία χώρα του Παραρτήματος I μπορεί να μεταφέρει ή/και να αποκτήσει μονάδες μειώσεων εκπομπών (ERUs) από έργα JI εφόσον πληροί τα προαναφερόμενα κριτήρια επιλεξιμότητας. Εφόσον μία χώρα υποδοχής πληροί όλα τα ανωτέρω κριτήρια, μπορεί να επαληθεύσει τις επιπλέον μειώσεις που προκύπτουν από την δραστηριότητα έργου και να εκχωρήσει τις αντίστοιχες μονάδες μειώσεων εκπομπών (ERUs). Εάν, μία χώρα υποδοχής δεν πληροί κάποιο από τα ως άνω (3), (5), (6) κριτήρια επιλεξιμότητας, μπορεί να εκχωρήσει και να μεταφέρει ERUs στους συμμετέχοντες στη δραστηριότητα έργου, αλλά η διαδικασία επικύρωσης και επαλήθευσης διεξάγεται υποχρεωτικά υπό την ευθύνη της Επιτροπής Εποπτείας του μηχανισμού Κοινής Εφαρμογής (JI Supervisory Committee). Οι παραπάνω περιπτώσεις έργων JI, ανάλογα με τα κριτήρια επιλεξιμότητας που πληροί η χώρα υποδοχής, χαρακτηρίζονται ως δραστηριότητες έργου JI κατηγορία I και κατηγορία II (track I και track II) αντίστοιχα.

3.1.2 Επιλεξιμότητα χωρών για υλοποίηση δραστηριοτήτων έργων CDM

Σύμφωνα με τις παραγράφους 28-30 του παραρτήματος της απόφασης 3/CMP.1 μία χώρα μπορεί να φιλοξενήσει δραστηριότητες έργων CDM εφόσον:

- είναι μέρος του ΠτΚ
- συμμετέχει εθελοντικά στη δραστηριότητα έργου
- έχει ορίσει αρμόδια αρχή για την εποπτεία και την έκδοση έγκρισης δραστηριοτήτων έργων CDM.

Μία χώρα του Παραρτήματος I του ΠτΚ μπορεί να συμμετέχει σε δραστηριότητες έργων CDM μόνο εφόσον πληροί τα έξι (6) κριτήρια επιλεξιμότητας της ενότητας 3.1. Στην περίπτωση που δεν πληροί κάποιο από τα ως άνω (3), (5), και (6) κριτήρια επιλεξιμότητας, δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιήσει τις προκύπτουσες πιστοποιημένες μονάδες μείωσης (CERs) για τη συμμόρφωση ως προς τις υποχρεώσεις της βάσει του ΠτΚ.

3.2 Αποθεματικό της περιόδου δέσμευσης

Το ΠτΚ απαιτεί από κάθε κράτος να διατηρεί, κατά τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης, μια ελάχιστη ποσότητα μονάδων εκπομπής στο μητρώο του, προκειμένου να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος να υπάρξει πρόβλημα συμμόρφωσης προς τον στόχο του ΠτΚ λόγω μεταφοράς μονάδων εκπομπής εκτός χώρας. Η ποσότητα αυτή αναφέρεται ως αποθεματικό περιόδου δέσμευσης (commitment period reserve -CPR).

Μονάδες ERUs οι οποίες επαληθεύθηκαν υπό την ευθύνη της Επιτροπής Εποπτείας του μηχανισμού Κοινής Εφαρμογής (JISC) μπορούν να μεταφερθούν από το κράτος το οποίο τις εξέδωσε χωρίς η μεταφορά αυτή να επηρεάζεται από τον παραπάνω περιορισμό.

Για την έγκριση δραστηριότητας έργου JI εντός της ελληνικής επικράτειας λαμβάνονται υπόψη η εκάστοτε κατάσταση συμμόρφωσης της χώρας ως προς τη δέσμευση της σύμφωνα με το ΠτΚ (δηλαδή το ύψος των ετήσιων εκπομπών σε σύγκριση με τον στόχο) και η υποχρέωση τήρησης του αποθεματικού της περιόδου δέσμευσης.

3.3 Επιλέξιμες δραστηριότητες έργου

Η αρμόδια αρχή εγκρίνει δραστηριότητες έργων εντός της ελληνικής επικράτειας με την προϋπόθεση ότι είναι σύμφωνες με το ΠτΚ, τις αποφάσεις της Γραμματείας UNFCCC, την κοινοτική νομοθεσία και την εθνική νομοθεσία. Σύμφωνα με τις αποφάσεις των συμβαλλομένων μερών του ΠτΚ δεν γίνονται εκ των προτέρων δεκτά έργα που αφορούν σε μειώσεις εκπομπών σε πυρηνικές εγκαταστάσεις. Επιπλέον, σύμφωνα με την ΚΥΑ 9267/468/2007 δεν επιτρέπεται η χρήση πιστωτικών μορίων που προέρχονται από δραστηριότητες χρήσης γης, αλλαγής της χρήσης γης και δασοκομίας (LULUCF) για την συμμόρφωση των υπόχρεων εγκαταστάσεων στο κοινοτικό σύστημα εμπορίας.

4 . Διαδικασία έγκρισης δραστηριοτήτων έργων JI και CDM

Για την έγκριση δραστηριοτήτων έργων απαιτείται η υποβολή αίτησης του φορέα προς την Αρμόδια Αρχή (Γραφείο Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών), η οποία συνοδεύεται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά όπως ορίζονται στη ενότητα 5.1.1.1. Η έγκριση αυτή χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής μετά από εισήγηση της αρμόδιας αρχής, κατόπιν σχετικής διαβούλευσης με τη Διυπουργική Επιτροπή για την εμπορία εκπομπών. Η έγκριση περιλαμβάνει και τη σχετική εξουσιοδότηση συμμετοχής, όπως προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 7B της ΚΥΑ 9267/468/2007.

Για την έγκριση δραστηριοτήτων που αναφέρονται σε υδροηλεκτρικά έργα με δυνατότητα παραγωγής άνω των 20 MW, είναι απαραίτητο σύμφωνα με το άρθρο 7B, παρ. 8, της ΚΥΑ 9267/468/2007, να διασφαλίζεται ότι τηρούνται όλα τα διεθνή και κοινοτικά κριτήρια και κατευθυντήριες γραμμές, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που περιέχονται στην έκθεση της Παγκόσμιας Επιτροπής για τα Φράγματα «Φράγματα και Ανάπτυξη-Νέο πλαίσιο λήψεως αποφάσεων» (Νοέμβριος 2000). Για την εναρμονισμένη εφαρμογή της παραπάνω απαίτησης, συμφωνήθηκαν

μεταξύ των Κρατών – Μελών της ΕΕ κατευθυντήριες οδηγίες για την έγκριση υδροηλεκτρικών έργων άνω των 20 MW (Guidelines on a common understanding of Article 11b(6) of Directive 2003/87/EC as amended by Directive 2004/101/EC, 17 November 2008) (Παράρτημα 2).

5. Μηχανισμός κοινής εφαρμογής (JI)

Ο μηχανισμός JI επιτρέπει σε χώρες του Παραρτήματος Ι του ΠτΚ, που έχουν δεσμευτεί με ποσοτικό στόχο μείωσης εκπομπών υπό το ΠτΚ, να αποκτήσουν μονάδες μείωσης εκπομπών ("ERU") μέσω της συμμετοχής τους σε δραστηριότητες έργων JI και να τις χρησιμοποιήσουν για την συμμόρφωσή τους στην υποχρέωση μείωσης των εκπομπών τους. Οι μονάδες μείωσης εκπομπών εκχωρούνται από τη χώρα στην οποία εκτελείται το έργο ("χώρα υποδοχής"). Οι δραστηριότητες έργου JI διακρίνονται σε κατηγορία I και κατηγορία II (track I και track II). Οι δύο διαφορετικές κατηγορίες αφορούν μόνο στις διαφορετικές διαδικασίες που ακολουθούνται. Στην κατηγορία II η διαδικασία επικύρωσης και επαλήθευσης διεξάγεται υπό την ευθύνη της Επιτροπής Εποπτείας του μηχανισμού Κοινής Εφαρμογής (JI Supervisory Committee -JISC) σε αντίθεση με την κατηγορία I που η αντίστοιχη διαδικασία πραγματοποιείται από την εκάστοτε Εθνική Αρμόδια Αρχή, η οποία καθορίζει και δημοσιεύει τους σχετικούς κανόνες. Απαραίτητη προϋπόθεση για την υπαγωγή μίας δραστηριότητας έργου στην κατηγορία I είναι οι συμμετέχουσες χώρες να πληρούν όλα τα κριτήρια επιλεξιμότητας που προαναφέρθηκαν στην παράγραφο 3.1. Εφόσον, η χώρα υποδοχής πληροί μόνο τα (1), (2), (4) κριτήρια θα πρέπει η δραστηριότητα έργου να υπαχθεί στην κατηγορία II. Ακόμη κι αν μία χώρα υποδοχής πληροί όλα τα κριτήρια επιλεξιμότητας, οι συμμετέχοντες στο έργο έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν την υπαγωγή τους στην κατηγορία II προκειμένου να διαφυλάξουν το έργο σε περίπτωση απώλειας της επιλεξιμότητας της χώρας υποδοχής κατά το στάδιο υλοποίησης του έργου (λόγω μη τήρησης των έξι κριτηρίων που προαναφέρθηκαν). Επίσης, σύμφωνα με την απόφαση 9/CMP.1 οι περιορισμοί στη μεταφορά μονάδων μείωσης εκπομπών (ERUs) λόγω του αποθεματικού της περιόδου δέσμευσης δεν ισχύουν για δραστηριότητες έργων JI κατηγορίας II. Η χρονική διάρκεια όλων των έργων δε μπορεί να υπερβαίνει την 31^η Δεκεμβρίου 2012.

5.1 Δραστηριότητες Έργων JI εντός της ελληνικής επικράτειας

5.1.1 Δραστηριότητες έργου κατηγορίας I

Όπως αναφέρθηκε, όταν μία χώρα πληροί όλα τα κριτήρια επιλεξιμότητας τότε είναι δυνατό να υλοποιηθούν στην επικράτεια της δραστηριότητες έργων JI κατηγορίας I σύμφωνα με τους κανόνες που αυτή έχει προσδιορίσει και κοινοποιήσει στη Γραμματεία της UNFCCC. Η Ελλάδα την περίοδο διαμόρφωσης της παρούσας εγκυκλίου πληροί όλα τα κριτήρια επιλεξιμότητας. Η κατηγορία αυτή δίνει τη δυνατότητα υλοποίησης έργων JI μονομερώς στην επικράτεια μιας χώρας.

Η διαδικασία υλοποίησης δραστηριότητας έργου JI εντός της ελληνικής επικράτειας αναλύεται στο Σχήμα 1.

Η αρμόδια αρχή, με τη σύμφωνη γνώμη της Διυπουργικής Επιτροπής, μπορεί να δηλώσει εγγράφως τη στήριξη της για την ανάπτυξη μίας δραστηριότητας JI σε αρχικό στάδιο της διαδικασίας, εκδίδοντας μία υποστηρικτική επιστολή, εφόσον κατατεθεί σχετικό αίτημα από τον υπεύθυνο για την υλοποίηση του έργου. Για την έκδοσή της απαιτείται η κατάθεση γραπτής αίτησης και σύντομη περιγραφή της δραστηριότητας (τα απαραίτητα έντυπα διατίθενται στην ιστοσελίδα της Αρμόδιας Αρχής).

5.1.1.1 Δικαιολογητικά για την έκδοση απόφασης έγκρισης και εξουσιοδότησης συμμετοχής

- i. Συμπληρωμένη αίτηση (πρότυπο διατίθεται στην ιστοσελίδα της Αρμόδιας Αρχής) του υπευθύνου για την υλοποίηση του έργου (Project initiator) η οποία περιλαμβάνει τα στοιχεία του υπευθύνου, τον τίτλο και τύπο του έργου, τις χώρες και τους φορείς που συμμετέχουν.
- ii. Επικυρωμένο καταστατικό ίδρυσης των συμμετεχόντων και επικυρωμένα αποδεικτικά της οικονομικής τους κατάστασης (φορολογική ενημερότητα, πιστοποιητικό μη πτώχευσης) όπου καθορίζεται ο κύκλος δραστηριότητας της εταιρείας, ο νόμιμος εκπρόσωπος και επικυρωμένο αποδεικτικό της ταυτότητας του τελευταίου.
- iii. Σε περίπτωση που ο υπεύθυνος για την υλοποίηση του έργου έχει έδρα εκτός Ελλάδας, απαιτείται η εξουσιοδότηση ενός εκπροσώπου, μόνιμου κατοίκου εντός της ελληνικής επικράτειας και αποδεικτικό της ταυτότητας του τελευταίου καθώς και η προσκόμιση των αντίστοιχων δικαιολογητικών της παραγράφου (ii) επίσημα μεταφρασμένων στα ελληνικά.
- iv. Συμπληρωμένη η τελευταία έκδοση του Εντύπου Σχεδιασμού Έργου (Project design document), όπου περιλαμβάνεται περιγραφή του σεναρίου βάσης (baseline), μεθοδολογία παρακολούθησης, εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σχόλια από τους ενδιαφερόμενους, και περιγραφή του επιπλέον περιβαλλοντικού οφέλους που προκύπτει από το έργο.
- v. Επικυρωμένο αντίγραφο της ισχύουσας άδειας λειτουργίας της εγκατάστασης στην οποία θα υλοποιηθεί το έργο JI. Η άδεια θα πρέπει να έχει ισχύ για όλη τη διάρκεια του έργου.
- vi. Απόφαση έγκρισης (Letter of Approval) από τη χώρα υλοποίησης του έργου.
- vii. Έκθεση αξιολόγησης (determination report) του Εντύπου Σχεδιασμού Έργου από Πιστοποιημένο Ανεξάρτητο Φορέα και τα στοιχεία επικοινωνίας του. Ο Ανεξάρτητος Φορέας πρέπει να είναι πιστοποιημένος από τη UNFCCC σύμφωνα με τα πρότυπα και τις διαδικασίες που ορίζονται στο παράρτημα Α της απόφασης 9/CMP.1.
- viii. Όταν η δραστηριότητα αφορά υδροηλεκτρικό έργο με δυνατότητα παραγωγής άνω των 20 MW, είναι απαραίτητο να προσκομιστεί Έκθεση τήρησης των κριτηρίων του άρθρου 7B (8) της ΚΥΑ 9267/468/2007 σύμφωνα με την εναρμονισμένη προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (έκθεση συμμόρφωσης για την αξιολόγηση Παράρτημα 2).
- ix. Σε περίπτωση αλλαγής της ομάδας υλοποίησης του έργου απαιτείται η προσκόμιση εκ νέου των δικαιολογητικών i, ii, iii της παρούσας ενότητας. Κάθε αλλαγή στην ομάδα υλοποίησης του έργου πρέπει να αποστέλλεται για εξέταση από την αρμόδια αρχή πριν από την έκδοση απόφασης έγκρισης.

Η αρμόδια αρχή μπορεί να ζητήσει την προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων σχετικών με το έργο εφόσον κριθεί αναγκαίο, κατά την εξέταση της αίτησης.

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά πρέπει να κατατεθούν ως εξής: τα (i) (ii), (iii), (v), στην ελληνική γλώσσα και τα (iv), (vi), (vii) και (viii) στην αγγλική γλώσσα. Όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή στο πρωτόκολλο της αρμόδιας αρχής.

5.1.1.2 Κριτήρια έγκρισης

Εκτός των γενικών προϋποθέσεων έγκρισης που περιγράφηκαν στην παράγραφο 3, για την έκδοση απόφασης έγκρισης δραστηριοτήτων έργων ΙΙ, εξετάζεται:

- i. εάν η δραστηριότητα έργου προκαλεί άμεσα ή έμμεσα μειώσεις εκπομπών σε εγκατάσταση που εντάσσεται στο Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών.
- ii. εάν ένα έργο υπόκειται σε χρηματοδότηση από Φορέα του Ελληνικού Δημοσίου. Στην περίπτωση αυτή, η συμμετοχή της χρηματοδότησης στη μείωση των εκπομπών λαμβάνεται υπόψη κατά τη διαμόρφωση του σεναρίου βάσης (baseline).
- iii. αν το προτεινόμενο έργο αφορά σε παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας με ενεργειακό δυναμικό μεγαλύτερο των 20MW. Τότε οι προδιαγραφές και η υλοποίηση του πρέπει να είναι σύμφωνες με τους εναρμονισμένους κανόνες που υιοθετήθηκαν από τα Κ-Μ της ΕΕ βάσει του άρθρου 11b, παράγραφος 6 της οδηγίας της ΕΕ για το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.

και διασφαλίζεται ότι

- iv. η συμμετοχή στο έργο του αιτούντος είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις του ΠτΚ και με τις σχετικές αποφάσεις που έχουν ληφθεί για την εφαρμογή του
- v. δεν προκαλούνται σοβαρές περιβαλλοντικές επιπτώσεις
- vi. επιφέρουν συμπληρωματικές μειώσεις εκπομπών αερίων θερμοκηπίου (συμπεριλαμβανομένων και των απαιτήσεων της ΚΥΑ 9267/468/2007
- vii. είναι σύμφωνες με την κείμενη Εθνική Νομοθεσία

5.1.1.3 Λόγοι απόρριψης

Δεν εκδίδεται απόφαση έγκρισης και εξουσιοδότησης εφόσον:

- i. κρίνονται ανεπαρκή τα δικαιολογητικά της ενότητας 5.1.1.1 ή
- ii. δεν τηρείται κάποια από τις προϋποθέσεις (παράγραφος 3) ή/και τα κριτήρια (παράγραφος 5.1.1.2) έγκρισης
- iii. οι συμμετέχοντες στο έργο είχαν λάβει στο παρελθόν μέρος σε αντίστοιχα έργα τα οποία δεν υλοποιήθηκαν λόγω υπαιτιότητας τους

5.1.1.4 Έκδοση απόφασης έγκρισης δραστηριότητας έργου

Μετά την αξιολόγηση των δικαιολογητικών της ενότητας 5.1.1.1 ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής εκδίδει απόφαση έγκρισης της δραστηριότητας έργου. Η απόφαση

εκδίδεται εντός 60 ημερών από την κατάθεσή της αίτησης, αποστέλλεται στον υπεύθυνο υλοποίησης του έργου και αναρτάται στην ιστοσελίδα της αρμόδιας αρχής. Η απόφαση αυτή συμπεριλαμβάνει την εξουσιοδότηση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής για συμμετοχή στο έργο βάσει του άρθρου Β.1 της ΚΥΑ 9267/468/2007. Η έγκριση μπορεί να αναιρεθεί από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής με εισήγηση της αρμόδιας αρχής εάν τα στοιχεία τα οποία προσκομίστηκαν αποδειχθούν εκ των υστέρων εσφαλμένα.

5.1.1.5 Υλοποίηση και παρακολούθηση της δραστηριότητας έργου

Οι συμμετέχοντες στο έργο είναι υποχρεωμένοι κατά τη διάρκεια του έργου να παρακολουθούν την πορεία υλοποίησης καταγράφοντας τα αντίστοιχα δεδομένα. Ο υπεύθυνος υλοποίησης του έργου συντάσσει έκθεση παρακολούθησης η οποία οφείλει να ακολουθεί το συνημμένο στο έντυπο σχεδιασμού έργου σχέδιο παρακολούθησης. Οι ενότητες που πρέπει να καλύπτει το σχέδιο παρακολούθησης καθορίζονται στο Παράρτημα Β της απόφασης 9 CMP.1. Η έκθεση παρακολούθησης επαληθεύεται από Πιστοποιημένο Ανεξάρτητο Φορέα, ο οποίος συντάσσει έκθεση επαλήθευσης όπου βεβαιώνει και τις μειώσεις που επιφέρει η δραστηριότητα έργου.

5.1.1.6 Εκχώρηση μονάδων μείωσης εκπομπών (ERUs) από δραστηριότητες έργου Κοινής Εφαρμογής

Η εκχώρηση των μονάδων μείωσης των εκπομπών (ERU), η οποία πραγματοποιείται με τη μετατροπή αντίστοιχου ποσού μονάδων (AAU) από την καταλογιζόμενη ποσότητα, βασίζεται στην έκθεση επαλήθευσης και εκτελείται από την αρμόδια αρχή, μετά από αίτηση του υπεύθυνου για την υλοποίηση του έργου που συνοδεύεται από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- Έκθεση παρακολούθησης του έργου
- Έκθεση επαλήθευσης από Πιστοποιημένο Ανεξάρτητο Φορέα

Η αρμόδια αρχή, μετά την αποδοχή της έκθεσης επαλήθευσης, ενημερώνει τον διαχειριστή του Μητρώου προκειμένου να μεταφερθεί ο αριθμός ERUs, σε τόνους ισοδύναμου διοξειδίου του άνθρακα, που προκύπτει από την έκθεση επαλήθευσης, στο λογαριασμό που έχει ορίσει ο υπεύθυνος υλοποίησης του έργου.

5.1.2. Δραστηριότητες έργου κατηγορίας II

Η διαδικασία για την υλοποίηση δραστηριοτήτων έργων κατηγορίας II περιγράφεται στο Σχήμα 2. Η διαφορά με την κατηγορία I είναι ότι οι αρμοδιότητες της εθνικής αρχής όσον αφορά την αποδοχή των εκθέσεων αξιολόγησης και επαλήθευσης μετατίθενται στην Επιτροπή Εποπτείας του μηχανισμού Κοινής Εφαρμογής. Είναι όμως απαραίτητη η έκδοση απόφασης έγκρισης του έργου από την εθνική αρμόδια αρχή προκειμένου να αξιολογηθεί το έντυπο σχεδιασμού του έργου από Πιστοποιημένο Ανεξάρτητο Φορέα. Για την έκδοση της απόφασης έγκρισης του έργου, η οποία εκδίδεται εντός 60 ημερών από την κατάθεση της αίτησης, απαιτείται η προσκόμιση των δικαιολογητικών i) έως και ν) και viii) της ενότητας 5.1.1.1 και επιπλέον τα στοιχεία του Πιστοποιημένου Ανεξάρτητου Φορέα που θα αναλάβει την αξιολόγηση

5.2 Δραστηριότητες έργων JI εκτός της ελληνικής επικράτειας

Για την έκδοση έγκρισης /εξουσιοδότησης συμμετοχής σε δραστηριότητα έργου εκτός της ελληνικής επικράτειας απαιτείται η κατάθεση στην Αρμόδια αρχή έντυπης αίτησης η οποία θα συνοδεύεται από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- i. Καταστατικό ίδρυσης της εταιρείας και αποδεικτικά της οικονομικής της κατάστασης (φορολογική ενημερότητα, πιστοποιητικό μη πτώχευσης) όπου καθορίζεται ο κύκλος δραστηριότητας της εταιρείας, ο νόμιμος εκπρόσωπος και αποδεικτικό της ταυτότητας του τελευταίου.
- ii. Συμπληρωμένη η τελευταία έκδοση του Έντυπου Σχεδιασμού Έργου (PDD) με σχόλια των ενδιαφερόμενων κύκλων συμφερόντων.
- iii. Απόφαση έγκρισης (Letter of Approval) από τη χώρα υποδοχής του έργου.
- iv. Όταν η δραστηριότητα αφορά υδροηλεκτρικό έργο με δυνατότητα παραγωγής άνω των 20 MW, είναι απαραίτητο να προσκομιστεί Έκθεση τήρησης των κριτηρίων του άρθρου 7B (8) της ΚΥΑ 9267/468/2007 σύμφωνα με την εναρμονισμένη προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (έκθεση συμμόρφωσης για την αξιολόγηση Παράρτημα 2).

Η απόφαση έγκρισης /εξουσιοδότησης εκδίδεται εντός 45 ημερών από την κατάθεση της αίτησης, Η αρμόδια αρχή μπορεί να ζητήσει την προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων σχετικών με το έργο εφόσον κριθεί αναγκαίο, κατά την εξέταση της αίτησης.

6. Μηχανισμός καθαρής ανάπτυξης (CDM)

Η αξιολόγηση της αίτησης για δραστηριότητα έργου CDM, αναφορικά με τις απαιτήσεις του ΠτΚ, δεν γίνεται από την Αρμόδια Εθνική Αρχή αλλά από Πιστοποιημένο Ανεξάρτητο Φορέα (DOE) και το Εκτελεστικό Συμβούλιο του Μηχανισμού Καθαρής Ανάπτυξης (CDM EB). Συγκεκριμένα, οι Πιστοποιημένοι Ανεξάρτητοι Φορείς είναι υπεύθυνοι για την επικύρωση και επαλήθευση των έργων CDM και τη δημοσιοποίηση των εντύπων σχεδιασμού έργου. Το Εκτελεστικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο μεταξύ άλλων για τη συνολική επίβλεψη του μηχανισμού, την έγκριση μεθοδολογιών, την καταχώρηση (registration) των έργων CDM, την πιστοποίηση των Ανεξάρτητων Φορέων και τη δημοσιοποίηση των οδηγιών, διαδικασιών, στερεότυπων και μεθοδολογιών για την υλοποίηση έργων CDM και μίας βάσης δεδομένων όλων των εγκεκριμένων έργων CDM.

Οι διεθνείς διαδικασίες για την υλοποίηση δραστηριοτήτων έργων CDM ορίζονται στις αποφάσεις της Διάσκεψης των Μερών του ΠτΚ (<http://cdm.unfccc.int/index.html>). Η διαδικασία υλοποίησης δραστηριότητας έργου CDM περιγράφεται στο Σχήμα 3.

Για την καταχώρηση μίας δραστηριότητας έργου από το Εκτελεστικό Συμβούλιο είναι απαραίτητη η έκδοση απόφασης έγκρισης από την αρμόδια αρχή της χώρας υποδοχής του έργου και η εξουσιοδότηση συμμετοχής από την χώρα υλοποίησης.

6.1 Εξουσιοδότηση συμμετοχής σε δραστηριότητες έργων CDM

Εγκρίνεται η συμμετοχή σε δραστηριότητες έργων CDM μετά από υποβολή έντυπης αίτησης στην αρμόδια αρχή από τον υπεύθυνο υλοποίησης του έργου. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από:

- συμπληρωμένο έντυπο σχεδιασμού έργου, το οποίο συμπεριλαμβάνει όλες τις απαραίτητες ενότητες και επιπλέον τα στοιχεία του Πιστοποιημένου Ανεξάρτητου Φορέα
- τα δικαιολογητικά i) έως και ν) της ενότητας 5.1.1.1
- Όταν η δραστηριότητα αφορά υδροηλεκτρικό έργο με δυνατότητα παραγωγής άνω των 20 MW, είναι απαραίτητο να προσκομιστεί Έκθεση τήρησης των κριτηρίων του άρθρου 7B (8) της ΚΥΑ 9267/468/2007 σύμφωνα με την εναρμονισμένη προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (έκθεση συμμόρφωσης για την αξιολόγηση Παράρτημα 2).
- υποστηρικτική επιστολή, αν έχει εκδοθεί, από τη χώρα υποδοχής του έργου.

Η εξουσιοδότηση συμμετοχής η οποία εκδίδεται εντός 45 ημερών από την κατάθεση της αίτησης πρέπει να αναφέρει ότι η Ελλάδα έχει κυρώσει του ΠTK και ότι εγκρίνει την εθελοντική συμμετοχή του φορέα υλοποίησης στο προτεινόμενο έργο.

6.2 Έκδοση πιστοποιημένων μειώσεων εκπομπών (CER)

Οι πιστοποιημένες μειώσεις εκπομπών (CER) εκχωρούνται σε διεθνές επίπεδο από το Εκτελεστικό Συμβούλιο Μηχανισμού Καθαρής Ανάπτυξης (CDM EB) προς το CDM μητρώο. Η κατανομή των μειώσεων μεταξύ των συμμετεχόντων αποφασίζεται από τους ίδιους και σύμφωνα μ' αυτήν ο διαχειριστής του CDM Μητρώου προβαίνει στις απαραίτητες διαδικασίες για την προώθηση των CERs στους λογαριασμούς των συμμετεχόντων στη δραστηριότητα έργου (ενότητα J. Issuance of certified emission reductions της απόφασης 3/CMP.1).

7. Δραστηριότητες έργων μικρής κλίμακας

Δραστηριότητες έργων μικρής κλίμακας όπως ορίζονται στην απόφαση 1/CMP.2 θεωρούνται:

- έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με μέγιστη αποδιδόμενη ισχύ μέχρι 15(MW).
- δραστηριότητες έργων ενεργειακής αποδοτικότητας οι οποίες μειώνουν την ενεργειακή κατανάλωση τόσο σε επίπεδο προσφοράς όσο και ζήτησης, μέχρι 60 GWh/έτος
- δραστηριότητες έργων οι οποίες μειώνουν τις εκπομπές ετησίως κατά 60 kt (Kilotonnes) ή λιγότερο ισοδύναμου διοξειδίου του άνθρακα

Οι δραστηριότητες έργων μικρής κλίμακας, όπως ορίζονται ανωτέρω, αφορούν είτε σε έργα κοινής εφαρμογής είτε σε έργα καθαρής ανάπτυξης. Για τις μικρής κλίμακας δραστηριότητες έργων CDM και JI προβλέπονται απλουστευμένες διαδικασίες, όπως διαφορετική φόρμα [Έντυπου Σχεδιασμού Έργου, μεθοδολογίες](#) υπολογισμού σεναρίου βάσης και παρακολούθησης κ.α.).

8. Προγραμματικές δραστηριότητες έργων (PoA) των μηχανισμών JI και CDM

Το πρόγραμμα δραστηριοτήτων έργων ή προγραμματικές δραστηριότητες έργων αναφέρονται σε συντονισμένη δράση που υλοποιείται από δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα στο πλαίσιο μίας εθελοντικής ή

υποχρεωτικής πολιτικής/μέτρων προκαθορισμένου στόχου (π.χ. ενεργειακή αποδοτικότητα, αλλαγή χρήσης καυσίμων). Το πρόγραμμα παρέχει το οργανωτικό, οικονομικό και μεθοδολογικό πλαίσιο για μείωση εκπομπών με τους εξής όρους:

- να τηρούνται εγκεκριμένες μεθοδολογίες για τον υπολογισμό σεναρίου βάσης και για την παρακολούθηση των προγραμματικών δραστηριοτήτων
- να διασφαλίζονται η αποφυγή διπλών μετρήσεων και η διαρροή άνθρακα (leakage)
- τα πιστωτικά μόρια που προκύπτουν να είναι μετρήσιμα, επαληθεύσιμα και συμπληρωματικά (παράγραφος 20 της απόφασης 7/CMP.1.

Στόχος είναι η επίτευξη οικονομιών κλίμακας και η συμμετοχή μεγάλου αριθμού ενδιαφερομένων. Οι δράσεις αυτές εφαρμόζονται σε μία ή περισσότερες τοποθεσίες (όπως π.χ. σε πολλά διαφορετικά κτίρια ή σε μία ευρύτερη περιοχή όπως αυτά προσδιορίζονται στο έντυπο σχεδιασμού έργου). Προγραμματικές δραστηριότητες έργων μπορεί να είναι επίσης μικρής κλίμακας όπως περιγράφηκαν στην ενότητα 7.

8.1 Προγραμματικές δραστηριότητες έργων JI κατηγορίας I

Για την έγκριση προγραμματικών δραστηριοτήτων έργων JI κατηγορίας I εντός της ελληνικής επικράτειας ακολουθείται η διαδικασία της ενότητας 5.1.1 με τη διαφορά ότι στην ενότητα «5.1.1.1 Δικαιολογητικά για την έκδοση απόφασης έγκρισης και εξουσιοδότησης συμμετοχής» τροποποιούνται τα σημεία (i) και (iv) ως εξής:

Ο αναφερόμενος ως υπεύθυνος υλοποίησης του έργου (project initiator) στις προγραμματικές δραστηριότητες ονομάζεται συντονιστής της προγραμματικής δραστηριότητας. Ο συντονιστής καταθέτει στην αρμόδια αρχή:

- i. συμπληρωμένη αίτηση (πρότυπο διατίθεται στην ιστοσελίδα της Αρμόδιας Αρχής) η οποία περιλαμβάνει τα στοιχεία του υπευθύνου, τον τίτλο και τύπο του έργου, τις χώρες και τους φορείς που συμμετέχουν. Επίσης, είναι απαραίτητο να συνοδεύεται από έγγραφο που εξουσιοδοτεί το συντονιστή να διοικεί και να συντονίζει την υλοποίηση της προγραμματικής δραστηριότητας καθώς και έγκριση της δραστηριότητας έργου από όλες τις αρμόδιες αρχές των συμμετεχόντων χωρών (DFPs). Επιπλέον, πρέπει να συνοδεύεται από γραπτή συμφωνία υπογεγραμμένη από όλους τους συμμετέχοντες, η οποία να ορίζει το νόμιμο κάτοχο των μειώσεων εκπομπών που θα προκύψουν από την προγραμματική δραστηριότητα έργου.
- v. Συμπληρωμένη η τελευταία έκδοση του Έντυπου Σχεδιασμού Έργου για προγραμματικές δραστηριότητες έργου JI όπως διατίθεται στην [ιστοσελίδα της UNFCCC](#) συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και με σαφή αναφορά στα γεωγραφικά όρια της δραστηριότητας, τα οποία είναι δυνατό να εκτείνονται σε περισσότερες από μία χώρες.

Τα λοιπά σημεία της ενότητας 5.1.1.1 παραμένουν ως έχουν.

8.2 Προγραμματικές δραστηριότητες έργων JI κατηγορίας II

Η Επιτροπή JISC έχει ορίσει τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται για την έγκριση προγραμματικών δραστηριοτήτων έργων JI υπό την εποπτεία της. Οι απαιτούμενες διαδικασίες σε εθνικό επίπεδο περιγράφηκαν στην ενότητα 5.1.2. Η αρμόδια αρχή εκδίδει, μετά από αίτηση του συντονιστή υλοποίησης του έργου, απόφαση έγκρισης της δραστηριότητας έργου και εξουσιοδότηση συντονισμού και διοίκησης της δραστηριότητας έργου όπως αναφέρεται και στην προηγούμενη παράγραφο (8.1). Το Έντυπο Σχεδιασμού Έργου για προγραμματικές δραστηριότητες έργου JI και οι οδηγίες συμπλήρωσής του διατίθεται ηλεκτρονικά στην [ιστοσελίδα της UNFCCC](#).

8.3 Προγραμματικές δραστηριότητες έργων JI εκτός της ελληνικής επικράτειας

Η διαδικασία που ακολουθείται για προγραμματικές δραστηριότητες έργων JI εκτός της ελληνικής επικράτειας είναι η εξής: προκειμένου να εκδοθεί εξουσιοδότηση συμμετοχής ακολουθούνται όσα περιγράφηκαν στην ενότητα 5.2, ενώ για την εξουσιοδότηση συντονισμού και διοίκησης της προγραμματικής δραστηριότητας έργου όσα αναφέρονται στην 8.1.

8.4 Προγραμματικές δραστηριότητες έργων CDM

Οι προγραμματικές δραστηριότητες έργων CDM πρέπει να ακολουθούν τις διαδικασίες για την καταχώρηση μίας προγραμματικής δραστηριότητας, την εκχώρηση CERs, τη χρήση πολλαπλών μεθοδολογιών και την εξέταση λανθασμένων δράσεων που εντάσσονται σε μία προγραμματική δραστηριότητα όπως ορίζονται από το Εκτελεστικό Συμβούλιο του CDM. Η αρμόδια αρχή εκδίδει, μετά από αίτηση του συντονιστή υλοποίησης του έργου, απόφαση έγκρισης της δραστηριότητας έργου και εξουσιοδότηση συντονισμού και διοίκησης της δραστηριότητας έργου.

9. Ορισμοί

Απόφαση έγκρισης (Letter of Approval): χορηγείται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής μετά από εισήγηση της αρμόδιας αρχής και τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής. Η απόφαση έγκρισης αφορά στην έγκριση της προτεινόμενης δραστηριότητας έργου και στην εξουσιοδότηση συμμετοχής σ' αυτήν. Είναι απαραίτητη και στους δύο μηχανισμούς και στις δύο κατηγορίες του μηχανισμού κοινής εφαρμογής.

Αποθεματικό της περιόδου δέσμευσης (Commitment Period Reserve): προκειμένου να αποφευχθεί η υπερβολική πώληση μονάδων με συνέπεια τη μη τήρηση των στόχων, οι χώρες του Παραρτήματος Ι είναι υποχρεωμένες να διατηρούν ένα αποθεματικό με χαμηλότατο όριο καταλογιζόμενων μονάδων εκπομπής το οποίο ισούται με είτε με το 90% της αρχικά καταλογιζόμενης ποσότητας ή με το πενταπλάσιο του 100% των εκπομπών του Παραρτήματος Α του ΠτΚ της πιο πρόσφατα ελεγμένης απογραφής.

Αρμόδια Εθνική Αρχή (Designated National Authority, DNA ή DFP): η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ και ειδικότερα το αυτοτελές Γραφείο Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (ΓΕΔΕ) της Διεύθυνσης Ελέγχου Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης και Θορύβου (ΔΕΑΡΘ).

Γραπτή αίτηση : αποστέλλεται από τον υπεύθυνο υλοποίησης του έργου και συνοδεύει είτε την Έντυπη σύντομη περιγραφή της δραστηριότητας είτε το Έντυπο Σχεδιασμού Έργου (διατίθεται στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΚΑ).

Διαχειριστής μητρώου: υπεύθυνος για την τήρηση του μητρώου. Η ΚΥΑ 54409/2632/2004 ορίζει ως υπεύθυνο διαχειριστή μητρώου το Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΚΠΑΑ) σε συνεργασία με το ΓΕΔΕ.

Δραστηριότητα έργου κοινής εφαρμογής (Joint Implementation, JI): υλοποιείται μεταξύ των χωρών για τις οποίες έχουν καθοριστεί από το ΠτΚ ποσοτικοί στόχοι εκπομπών (χώρες παραρτήματος Ι) και οδηγεί σε μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και μεταφορά πιστωτικών μορίων μεταξύ των συμμετεχόντων μερών

Δραστηριότητα έργου καθαρής ανάπτυξης (Clean Development Mechanism, CDM): υλοποιείται σε αναπτυσσόμενες χώρες, οι οποίες δεν έχουν δεσμευτεί με κάποιο στόχο και οδηγεί σε μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και δημιουργία πιστωτικών μορίων τα οποία διοχετεύονται στο λογαριασμό της χώρας επένδυσης.

Έκθεση αξιολόγησης (determination report): έκθεση που συντάσσεται από τον Πιστοποιημένο Ανεξάρτητο Φορέα και τεκμηριώνει ότι η συγκεκριμένη δραστηριότητα JI ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του ΠτΚ.

Έκθεση επικύρωσης από Πιστοποιημένο Ανεξάρτητο Φορέα (validation report): έκθεση που συντάσσεται από τον Ανεξάρτητο Φορέα και τεκμηριώνει ότι η συγκεκριμένη δραστηριότητα CDM ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του ΠτΚ.

Έκθεση επαλήθευσης από Πιστοποιημένο Ανεξάρτητο Φορέα (verification report): έκθεση επαλήθευσης των ανθρωπογενών μειώσεων από πηγές αερίων του θερμοκηπίου, οι οποίες οφείλονται σε καταχωρημένη δραστηριότητα έργου. Η έκθεση επαλήθευσης συντάσσεται από Πιστοποιημένο Ανεξάρτητο Φορέα.

Έκθεση παρακολούθησης του έργου (monitoring report): αποτελεί την έκθεση που υποβάλλεται από τον υπεύθυνο υλοποίησης του έργου σχετικά με τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν σύμφωνα με το σχέδιο παρακολούθησης του έργου.

Εκτελεστικό Συμβούλιο Μηχανισμού Καθαρής Ανάπτυξης (CDM Executive board): το συντονιστικό όργανο που έχει οριστεί από τη Συνέλευση των Μερών σύμφωνα με το άρθρο 12, παράγραφος 4 του ΚΤΠ, ως υπεύθυνο να επιβλέπει τις δραστηριότητες έργου CDM υπό την αρχή και καθοδήγηση της Συνέλευσης των Μερών που λειτουργεί ως συνάντηση των μερών του ΠτΚ. Ο ρόλος και οι αρμοδιότητες του Ε.Σ. περιγράφεται στην απόφαση Decision 3/CMP 1.

Έντυπο Σχεδιασμού Έργου (PDD): έντυπο που περιλαμβάνει την αναλυτική περιγραφή του έργου και στο οποίο βασίζεται η έγκριση της δραστηριότητας έργου. Συνοδεύει τη γραπτή αίτηση και κατατίθεται από τον υπεύθυνο υλοποίησης του έργου. Η μορφή του εντύπου είναι προκαθορισμένη και διατίθεται από την επίσημη ιστοσελίδα της Γραμματείας των Ενωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή μαζί με οδηγίες για τη συμπλήρωση της :

http://cdm.unfccc.int/Reference/PDDs_Forms/PDDs/index.html (φόρμα)

<http://cdm.unfccc.int/Reference/Guidclarif/pdd/index.html> (οδηγίες)

Διυπουργική Επιτροπή: η επταμελής διυπουργική επιτροπή όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 (παρ. Α) της υπ' αριθμ. 9267/468/2007 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 286) που τροποποιεί την υπ' αριθμ. 54409/2632/2004 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 1931)

Επιτροπή Εποπτείας του μηχανισμού κοινής εφαρμογής (JISC): εποπτεύει την εφαρμογή του μηχανισμού κοινής εφαρμογής και την αξιολόγηση και επαλήθευση των δραστηριοτήτων έργων κατηγορίας II.

Καταλογιζόμενη ποσότητα μονάδων εκπομπής (Assigned Amount Unit, AAU): αποτελεί τη συνολική επιτρεπόμενη ποσότητα εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για κάθε χώρα – μέρος του Παραρτήματος Ι του ΠΤΚ, σύμφωνα με το άρθρο 3, παρ. 7 και 8 του ΚΤΠ. Η καταλογιζόμενη ποσότητα μονάδων εκπομπής για την Ελλάδα είναι 668.669.806 τόνοι ισοδύναμου διοξειδίου του άνθρακα (CO₂). Είναι δυνατή η συναλλαγή των AAU μέσω της εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών. Μία μονάδα εκπομπής του ΚΤΠ ισούται με 1 τόνο ισοδύναμου CO₂.

Μητρώο (Registry): μητρώο υπεύθυνο για την επακριβή καταγραφή της εκχώρησης, της κατοχής, της μεταβίβασης και της ακύρωσης δικαιωμάτων.

Μονάδα μείωσης εκπομπών (Emission Reduction Unit, ERU): πιστωτικό μόριο που προέρχεται από δραστηριότητες έργων κοινής εφαρμογής και εκχωρείται σύμφωνα με το άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου του Κιότο και των αποφάσεων που λαμβάνονται βάσει της Γραμματείας των Ενωμένων Εθνών για τη Σύμβαση της Κλιματικής Αλλαγής (UNFCCC) και του Πρωτοκόλλου του Κιότο.

Πιστοποιημένη μείωση εκπομπών (Certified Emission Reduction, CER): πιστωτικό μόριο που εκχωρείται από δραστηριότητες έργων του μηχανισμού καθαρής ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 12 του Πρωτοκόλλου του Κιότο και των αποφάσεων που λαμβάνονται βάσει της Γραμματείας των Ενωμένων Εθνών για τη Σύμβαση της Κλιματικής Αλλαγής (UNFCCC) και του Πρωτοκόλλου του Κιότο. Οι πιστοποιημένες μονάδες μείωσης (CERs) που προέρχονται από δραστηριότητες έργων δάσωσης ή αναδάσωσης διαχωρίζονται σε προσωρινές (tCERs) και μακράς διάρκειας (ICERs). Οι μονάδες tCERs λήγουν στο τέλος της επόμενης περιόδου δέσμευσης από την εκείνη που εκχωρήθηκαν ενώ οι μονάδες ICERs λήγουν στο τέλος της περιόδου δέσμευσης που εκχωρήθηκαν

Πιστοποιημένος Ανεξάρτητος Φορέας (Designated Operational Entity, DOE/Accredited Operational Entity, AIE): αποτελεί ανεξάρτητο φορέα πιστοποιημένο από τη Γραμματεία των Ενωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή με αντικείμενο την αξιολόγηση των υποψηφίων δραστηριοτήτων έργων. Ο Φορέας αυτός ελέγχει κατά πόσο η υποψήφια δραστηριότητα πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας και συντάσσει την Επικυρωμένη Έκθεση και κατά πόσο η δραστηριότητα έχει επιτύχει τις επιδιωκόμενες μειώσεις εκπομπών και συντάσσει την Έκθεση επαλήθευσης.

Πρόγραμμα δραστηριοτήτων (Programme of Activities, PoA): αποτελεί μία συντονισμένη δράση που υλοποιείται από δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα στο πλαίσιο μίας εθελοντικής ή υποχρεωτικής πολιτικής/μέτρων προκαθορισμένου στόχου (π.χ. ενεργειακή αποδοτικότητα, αλλαγή χρήσης καυσίμων).

Σύμβαση Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή (United Nations Framework Convention on Climate Change, UNFCCC) : υπογράφηκε το 1992 προκειμένου να ληφθούν μέτρα για τον περιορισμό των αυξανόμενων συγκεντρώσεων αερίων του θερμοκηπίου από ανθρωπογενείς δραστηριότητες. Η Γραμματεία UNFCCC δημιουργήθηκε για τη στήριξη όλων των οργάνων που λειτουργούν υπό τη Σύμβαση και κυρίως τη Διάσκεψη των Μερών.

Συμπληρωματικές μειώσεις εκπομπών ρύπων (additionality): αναφέρονται σε μειώσεις οι οποίες δεν θα είχαν πραγματοποιηθεί εάν η δραστηριότητα έργου δεν είχε υλοποιηθεί. Σε δραστηριότητες έργου εντός της ΕΕ, λαμβάνεται υπόψη και η υποχρεωτική συμμόρφωση στο κοινοτικό θεσμικό πλαίσιο.

Σύντομη περιγραφή της δραστηριότητας: σύντομη αρχική περιγραφή της δραστηριότητας και των προβλεπόμενων μονάδων μείωσης των εκπομπών (διατίθεται στην ιστοσελίδα της Αρμόδιας Αρχής). Συνοδεύει τη γραπτή αίτηση και κατατίθεται από τον υπεύθυνο υλοποίησης του έργου. Σε περίπτωση αρχικής συμφωνίας της αρμόδιας αρχής με τη δραστηριότητα του έργου, οδηγεί σε σύνταξη υποστηρικτικής επιστολής.

Σχέδιο παρακολούθησης του έργου (monitoring plan): αποτελεί ουσιαστικό τμήμα του Εντύπου Σχεδιασμού Έργου και καθορίζει τη φύση και το πεδίο των δεδομένων που θα συλλεχθούν κατά τη διάρκεια του έργου ειδικά για να ελεγχθούν οι εκπομπές από την υλοποίηση της δραστηριότητας έργου.

Υπεύθυνος υλοποίησης του έργου (project initiator): φυσικό ή νομικό πρόσωπο που λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με το έργο. Υπεύθυνοι έργου μπορεί να είναι περισσότερα του ενός άτομα τα οποία εργάζονται συλλογικά.

Υποστηρικτική επιστολή (Letter of Endorsement/ of no objection): εκδίδεται από την Αρμόδια Αρχή με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής για να δηλώσει την αρχική συμφωνία με τη διεξαγωγή της προτεινόμενης δραστηριότητας από τη χώρα που την φιλοξενεί. Δεν έχει δεσμευτική ισχύ για τη χώρα όπως η Απόφαση έγκρισης.

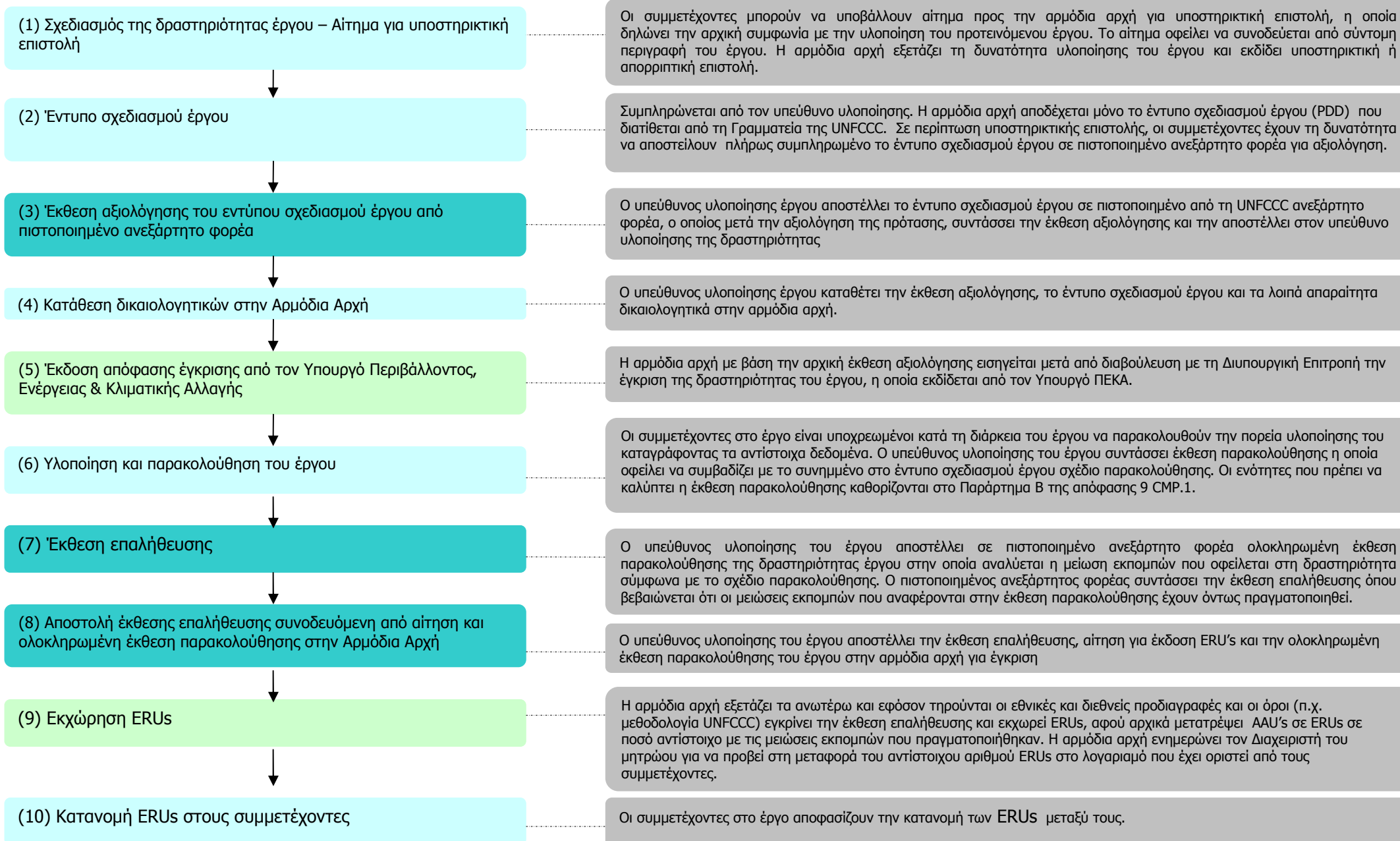
Παράρτημα 1

Σχήμα 1: Διαδικασία υλοποίησης δραστηριότητας έργου JI κατηγορίας I εντός της ελληνικής επικράτειας

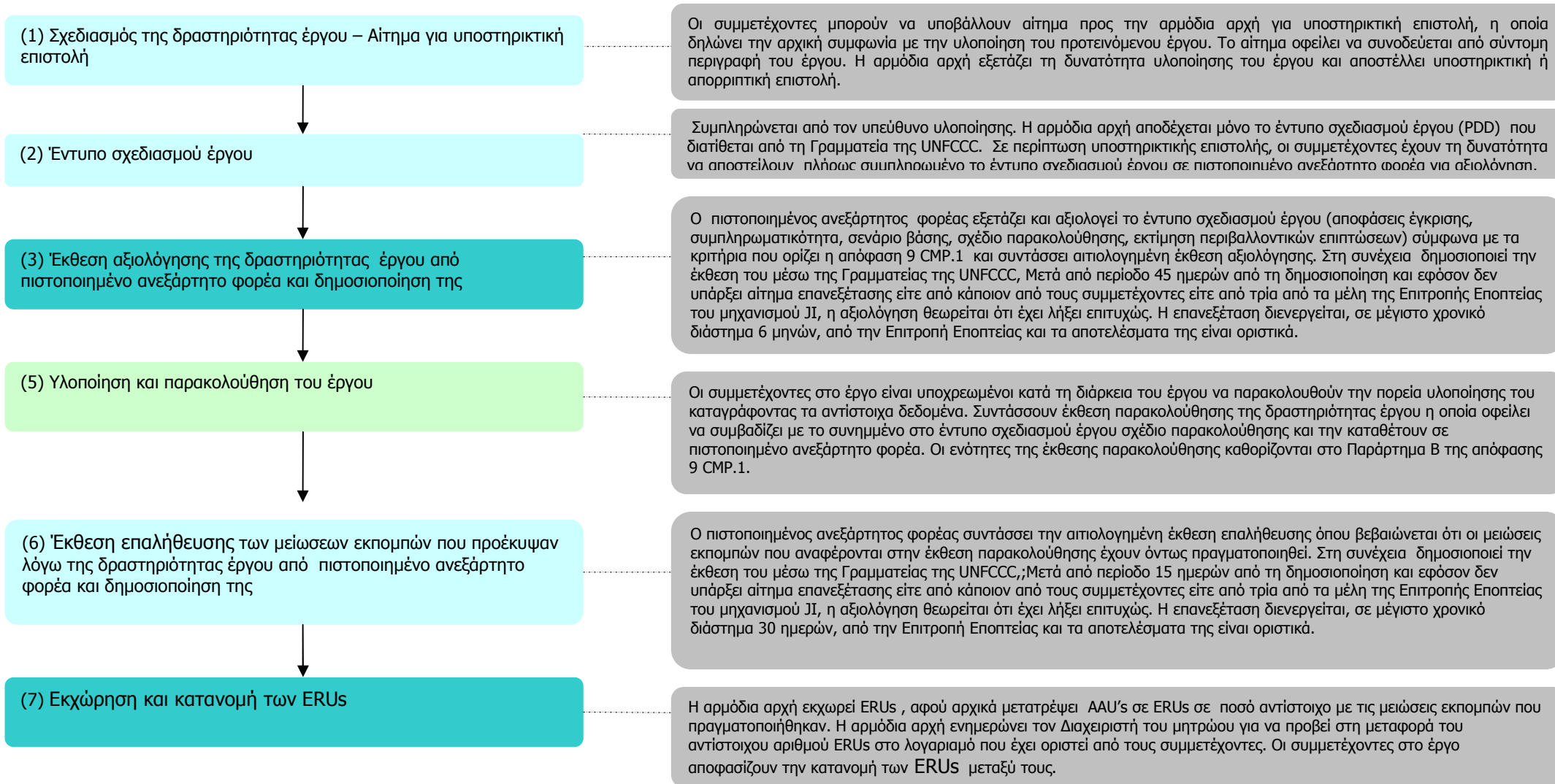
Σχήμα 2: Διαδικασία υλοποίησης δραστηριότητας έργου JI κατηγορίας II εντός της ελληνικής επικράτειας

Σχήμα 3: Διαδικασία υλοποίησης δραστηριότητας έργου CDM

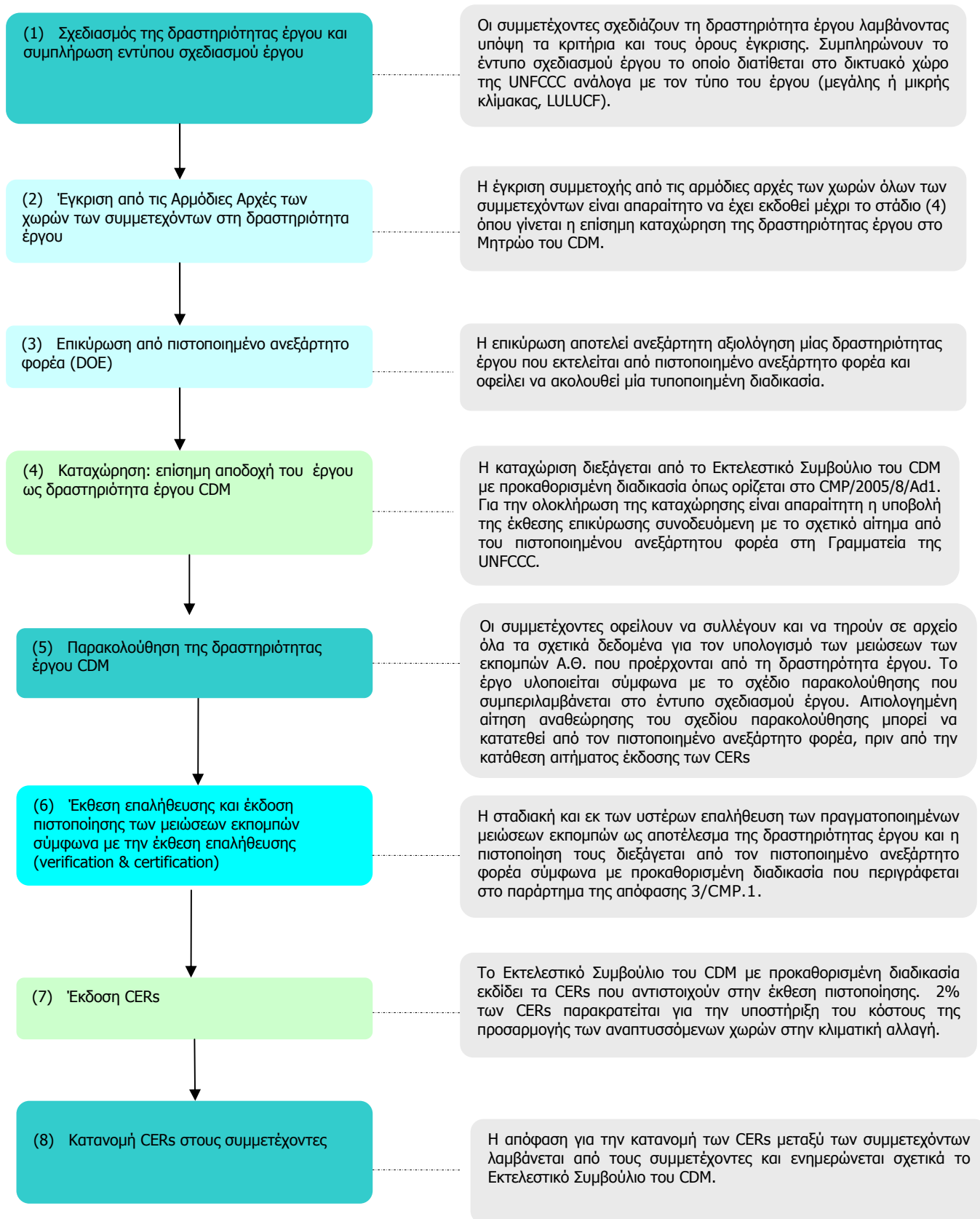
Σχήμα 1: Διαδικασία υλοποίησης δραστηριότητας έργου JI κατηγορίας I εντός της ελληνικής επικράτειας

Σχήμα 2: Διαδικασία υλοποίησης δραστηριότητας έργου JI κατηγορίας II εντός της ελληνικής επικράτειας

Σχήμα 3: Διαδικασία υλοποίησης δραστηριότητας έργου CDM

Παράρτημα 2

- Εναρμονισμένες κατευθυντήριες οδηγίες για την έγκριση υδροηλεκτρικών έργων άνω των 20 MW
(Guidelines on a common understanding of Article 11b(6) of Directive 2003/87/EC as amended by Directive 2004/101/EC, 17 November 2008)
- «Έκθεση συμμόρφωσης για την αξιολόγηση αιτήσεων δραστηριοτήτων υδροηλεκτρικών έργων με δυνατότητα παραγωγής άνω των 20 MW»

**COMPLIANCE REPORT ASSESSING APPLICATION OF ARTICLE 11 b (6) OF EMISSIONS TRADING DIRECTIVE
TO HYDROELECTRIC PROJECT ACTIVITIES EXCEEDING 20 MW**

(Final Version of 17 November 2008)

Section 1: Description of the project

1: Summary description of the CDM project activity	Please complete
Name of the project	
Project ID Number	
Location	
Name of the watercourse	
Date of completion of the Compliance Report	
1.1. Project area	
1. Description of the watershed: <ul style="list-style-type: none"> - Political and administrative boundaries - Communities located along - Principal land use patterns - Existing and planned river flow modifications - Average annual runoff (m³) 	
2. Average annual river flow (m ³ /s)	
3. Average annual river runoff before and after project's implementation (m ³)	

4. State briefly what impacts other hydrological projects have had on the river basin within 50 km (untouched, affected, significantly affected by other activities).	
5. Ecological description of the surroundings (forest, cultivated land, wasteland, cultural heritage sites etc.) conservation value	
1.2. Project-related activities	
1. Type of water infrastructure (i.e. storage reservoir, run-of-river, other)	
2. Related infrastructure being built as part of the project (i.e. roads, transmission lines, bridges)	
3. Installed generation capacity (MW)	
4. Load factor	
5. Average annual energy production (MWh)	
6. What role does the project play in the national/regional electricity supply (base load, peak load, load balancing services for the grid, support for intermittent renewables, etc.)?	
7. Estimated annual emission reduction potential (tCO ₂ e)	
8. At what stage is the project's construction at the time of this application?	
9. What other direct purposes does the project serve	

(irrigation, flood control, water storage for drought protection, water-based transport, leisure facilities, aquaculture, industrial and municipal water supply, etc)?	
1.3. Project components Water-flow: structures and changes	
1. Production capacity-submerged area (W/m ²)	
2. Retention structure/retarding structure (if present)	
3. Type of water diversion	
4. Length of diversion	
5. Type of water inlet	
6. Reservoir (if present)	
7. Dam height (from the foundation)	
8. Crest length	
9. Reservoir area at average water level	
10. Total reservoir capacity (m ³)	
11. Backwater length	
12. Submerged area in total	

13. Submerged residential area	
14. Submerged farmland/grassland	
15. Number of displaced inhabitants	
16. Production capacity/submerged area(W/m ²)	

Section 2: Assessment of compliance with the WCD criteria

Please complete this form with full explanations for all items. If a criterion is not relevant to the project, please explain why.

CRITERIA			
1. Gaining Public Acceptance	Description	Sources ¹	Validator's Assessment
<p>1.1. Stakeholder consultation</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Describe how the relevant stakeholders were identified. 2. Are any of these people minority groups, especially indigenous people and if so, what special efforts were taken to identify and meet their needs? 3. How many people have to be resettled due to the project? 4. Resettled people/annual energy production (number/GWh). 5. How many people were otherwise affected by the project (e.g. through loss of land, reduced productivity of fishing or hunting, etc.)? 6. Describe how the affected local people and other relevant stakeholders have been informed and involved in the decision-making process of building the power plant. 7. Describe how the affected local people and relevant stakeholders have been informed about the impacts of the 			

¹ Such as process documentation, stakeholders and issues identification, consultation strategies, resources planning, compensation plans, timetables, information sharing, written agreements with stakeholders, records of interviews, results of surveys/polls, minutes of meetings of the Stakeholders Forum, project documentation, Environmental Impact Assessments, documents related to local spatial planning, government and local authorities permits and agreements, description of methodologies used, decommissioning plans (where appropriate), other related environmental impact and social impact studies, etc.

<p>project on their quality of life.</p> <p>8. How have the affected local and indigenous communities participated in the decision-making process?</p> <p>9. How will the economic and social impacts of the project on the affected local communities, indigenous people and/or other relevant stakeholders be addressed?</p> <p>10. How do compensation and benefit agreements correspond with the identified needs and rights of the stakeholders negatively affected <u>upstream and downstream</u> due to the project?</p> <p>11. Was a Stakeholders Forum held with a broad local community participation (based on a customary and national law)? Describe the process and its outcome, and the response of project developer, local and national authorities?</p>			
<p>1.2. Transparency.</p> <p>1. Was key project documentation (e.g., social and environmental impact assessments) made publicly available before a decision to start construction was made?</p> <p>2. In what form was project documentation made available to stakeholders? Was it the original EIA etc. or was it in another form e.g. , a summary of positive and negative effects of the hydrological construction.</p> <p>3. How many of the total number of stakeholders have had access to the</p>			

<p>key documentation and have been actively involved?</p> <p>4. Is there a negotiated agreement between the stakeholders and project owner(s)? If so, is it publicly available?</p>			
<p>Validator's Conclusions concerning Priority 1:</p>			
<p>2. Comprehensive Options Assessment</p>			
<p>2.1 Needs</p> <p>1. What priority is given to hydropower in national development or energy planning (e.g. relevant government decisions)?</p> <p>2. What are the needs for hydropower at regional and local level?</p> <p>3. What are the regional/national supply needs of the electric system (renewable base load, peak load or load balancing of the grid, support of intermittent renewables)?</p> <p>4. Describe safeguards for equitable access to water resources. How do hydropower projects contribute to efficient water resources management?</p> <p>5. Does this hydropower project provide financial incentives to develop a multi-purpose project?</p>			
<p>2.2. Alternatives</p> <p>1. Describe the examination of</p>			

<p>alternatives to the project that have been considered (include details of feasibility studies and do-nothing options analysis that have been conducted).</p> <p>2. Have stakeholders been involved in the identification of the options? Describe process and outcome of that involvement.</p> <p>3. What are the main reasons behind the project choice and site selection (social, environmental, economic, and technical)?</p> <p>4. What are the consequences of non-action for the local and global environment?</p> <p>5. On the project assessment level, describe project variants and types of technology considered in comparison with the selected option.</p>			
<p>Validator's Conclusions concerning Priority 2:</p>			
<p>3. Addressing Existing Dams/hydroelectric projects</p>			
<p>1. For hydroelectric projects with dams, please describe the national requirements and routines for monitoring and reporting regarding:</p> <ul style="list-style-type: none"> - emergency warning, - sediment management, - safety system, - maintenance system, - environmental impact, - social impact, - implementation of compensation 			

<p>agreements.</p> <p>2. For non-dam projects, describe details of the continuous monitoring of the project (environmental and quality assurance).</p> <p>3. How have relevant outstanding social and environmental issues from existing dams/hydroelectric projects in the river basin been addressed?</p> <p>4. Have national regulations been enforced for existing dams and what can be concluded with regard to compliance?</p> <p>5. Will the implementation of safety measures and evacuation plans be independently audited?</p>			
<p>6. Provisions for maintenance and decommissioning</p> <ul style="list-style-type: none"> - What provisions have been made for maintenance and refurbishment (eg. a maintenance and refurbishment fund)? 			
<ul style="list-style-type: none"> - What arrangements are made for decommissioning at the end of the plant lifetime, if any (e.g. decommissioning set aside fund)? 			
<ul style="list-style-type: none"> - Describe provisions for emergency drawdown and decommissioning. - Are they sufficiently flexible to accommodate changing future needs and values, including ecosystem needs and ecosystem restoration (Guideline 12)? 			

<ul style="list-style-type: none"> - Does the licence for project development define the responsibility and mechanisms for financing decommissioning costs? 			
<ul style="list-style-type: none"> - Describe economic, environmental, social and political factors that may point against future decommissioning, if this has been recognised as the best solution. 			
Validator's Conclusions concerning Priority 3:			
4. Sustaining Rivers and Livelihoods			
4.1. Water use ratio²			
<p>Water use ratio (ratio of natural flow, agricultural water, industrial water, domestic water...) including:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. population of the river basin area (10⁶ inhabitants); 2. natural mean flow (km³/year); 3. demand (km³/year); 4. water use ratio (%); 5. comparison of water demand with natural mean flow; 6. storage capacity (km³); 7. annual water consumption by type of users (hm³/year): agricultural and farming, domestic use, industrial use 			

² Water Use Ratio - an environmental indicator which refers to the withdrawal of water for irrigation, industry, household use... A ratio of 25% or higher is generally an indicator of water stress. Important water demanding activities affect seriously its quantity and in consequence the availability of water resources. Some of these driving forces are urbanization, industry and agricultural production. The increase in impervious surface has the effect of reducing water infiltration and aquifer recharge

<p>4.2 Impact Assessment (<i>Note: both positive and negative impacts should be included here</i>)</p> <p>What Impact Assessments have been carried out and on which regulations were they based on? – Describe the major impacts in each of the following categories and the mitigation measures for negative impacts:</p>			
<p>4.2.1. Environmental Impacts</p> <p>Describe environmental impacts of the project (including impact on water quality (temperature, oxygen, etc.), soil, air quality, GHG emissions, biodiversity, habitats, risk of erosion caused by inundation etc.)</p>			
<p>4.2.2. Environmental Flow Assessment</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Describe how the environmentally safe minimum flow has been determined. 2. Describe the measures taken to minimise the impact of reduced flow in the affected river. 3. Describe the measures taken to maintain ecosystems, productive fisheries and other aqua-cultures downstream and upstream. 			
<ol style="list-style-type: none"> 4. Describe the activities the project developer will undertake before flooding the land (e.g. clearing of vegetation or other preparations). 			
<ol style="list-style-type: none"> 5. Describe any other compensatory measures addressing environmental impacts of the project 			

<p>4.2.3. Social Impact Assessment</p> <p>1. Describe social impacts of the project (including resettlement, impacts on other land or river use e.g. fishing, agriculture, hunting and use of other types of natural resources and including benefits to individuals and communities)</p>			
<p>2. Describe any identified health impacts due to the project.</p>			
<p>3. Describe impacts on religious and cultural heritage.</p>			
<p>4. Describe the liability provisions safeguarding the implementation of the planned measures.</p>			
<p>5. Is the project planned in a responsible way in order to sustain livelihoods and the environment?</p>			
<p>4.3 Cumulative Impacts</p>			
<p>Describe the cumulative impacts of all hydrological structures existing in the river basin using variables such as:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. flow regime, 2. water quantity, 3. productivity, 4. water quality species composition of different rivers in the same river basin 			

Validator's Conclusions concerning Priority 4:

5. Recognising Entitlements and Sharing Benefits

Are Mitigation, Resettlement and Development Action Plans (where applicable - including **commensurate** compensation packages) in place? Provide details:

1. Demonstrate that the construction of the plant did not lead to worsening of the living conditions of the local residents and resettled families
2. Were compensation and benefit agreements planned in consultation with affected groups?
3. What standards were the measures based on? (e. g. national standards or other)
4. Were the affected people satisfied with the compensation packages?
5. **Benefits** for the affected people (individuals and communities): In what way will the affected local and indigenous population's livelihoods be improved due to the project?

Validator's Conclusions concerning Priority 5:

6. Ensuring Compliance

6.1. Compliance measures:

<ol style="list-style-type: none"> 1. What will be done to ensure that relevant laws, regulations, agreements (including resettlement and compensation agreements) and recommendations are followed? 2. Are the compensation agreements legally binding – through treaties, administrative acts or other safeguards? 3. Is the cost of the compensation package included in the financial plan? 			
<ol style="list-style-type: none"> 4. Does the project developer already operate other hydroelectric power stations? If so, have there been any conflicts between the project developer and stakeholders related to the development, operation and compensatory measures related to these projects? If so, describe the cause of the conflict and how it was resolved. <p>6.2. Monitoring and evaluation during crediting period:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Describe conditions in place for monitoring and evaluation of environmental and socio-economic impacts of the project. 2. What provisions have been made to ensure that all measures not yet implemented at the time of validation will be put in place as appropriate, and monitored (for example through an independent auditing panel or auditor, or through self-auditing etc.)? 			

Validator's Conclusions concerning Priority 6:

7. Sharing rivers for peace, development and security.

Does the project have trans-boundary impacts?
- If so, give details of agreement(s) between affected countries, considering international recommendations for trans-boundary water projects and describe how this affects the project.

Validator's Conclusions concerning Priority 7:

Validator's assessment as to how the project respects the seven strategic priorities outlined in the World Commission on Dams November 2000 Report "Dams and Development – A New Framework for Decision-Making"

Name:

Function:

Contact details:

Company/validating entity:

Date of validation of the Compliance Report:

Guidelines on a common understanding of Article 11b (6) of Directive 2003/87/EC as amended by Directive 2004/101/EC (non-paper)

Objective: To harmonize the procedure in relation to large hydropower projects under Article 11b(6) so as to give the market and the Member States confidence when using and accepting CERs/ERUs under the EU ETS.

I. Introduction

1. This document stems from an attempt to reach an agreement among the Member States and the Commission on the interpretation and application of Article 11b(6) of the Linking Directive.
2. The document establishes a common understanding of the meaning of certain aspects of the text of Article 11b(6) relating to its scope (see Section III.1.: “Scope”, below) and on the means whereby project proponents can establish that their projects meet the relevant requirements (see Section III.2.: “Demonstrating Compliance”, below). Although the final decision regarding the acceptance of a project as meeting the aforementioned requirements remains the responsibility of the Member State approving the project activity, agreement on these principles ensures that the competent DNAs/DFPs use the same criteria specified in the Compliance Report Template¹ when assessing similar hydropower project activities. This is aimed to ensure that project proponents receive fair and equal treatment regardless of which Member State they apply to for approval, thus giving clarity to the carbon market.
3. By adopting these guidelines, and the Compliance Report Template through national procedures by 1 April 2009, Member States aim at creating a level playing field for proponents of hydroelectric project activities. The agreement to abide by these guidelines is a voluntary agreement by the Member States. Its purpose is to facilitate a harmonised approach to the implementation of Article 11b (6) across the EU and to give Member States confidence in accepting CERs/ERUs from these projects for use in the EU ETS. It does not compromise the sovereign authority of the DNA/DFP of each Member State to decide which project activities to approve.

¹ "Compliance Report assessing application of Article 11 b (6) of the Emissions Trading Directive to hydroelectric project activities exceeding 20MW", see Annex 1 to the "Guidelines".

4. According to Article 11a of the Directive, “*Member States... may allow operators to use CERs and ERUs from project activities in the Community scheme*”. The Directive stipulates that a decision which CERs and ERUs can be used is left to Member States, with the exception of carbon credits that are excluded from use in the EU ETS.² Since participation in JI and CDM project activities is voluntary, and the directive ultimately lets Member States decide whether to allow the use of carbon credits from project activities in the Emissions Trading system, “*companies should be encouraged to improve the social and environmental performance of JI and CDM activities in which they participate*”.³ In the case of hydroelectric projects with generating capacity above 20 MW, these requirements are defined in Article 11b(6) which states: “*In the case of hydroelectric power production project activities with a generating capacity exceeding 20 MW, Member States shall, when approving such project activities, ensure that relevant international criteria and guidelines, including those contained in the World Commission on Dams November 2000 Report “Dams and Development – A New Framework for Decision-Making”, will be respected during the development of such project activities.*” The interpretation of this article currently varies among Member States and so has led to fragmentation of the carbon market and uncertainty for its participants.

5. Member States have agreed to accept in principle common guidelines for approval of large hydropower project activities, which may also constitute guidance for Member States on which carbon credits to accept for compliance.

6. A document entitled “Compliance Report Assessing Application of Article 11b(6) of Emissions Trading Directive to Hydroelectric Project Activities Exceeding 20 MW” (further referred to as the Compliance Report Template) sets out the assessment criteria selected by Member States. These criteria will be applied by DNAs/DFPs to select large hydro project activities that will generate carbon offsets allowed in the Community trading scheme.

² Carbon offsets from nuclear project activities and temporary credits from the LULUCF projects.

³ Recital 15 in the preamble to the Directive 2004/101/EC

7. Once a project activity has received a Letter of Approval (LoA) from an investor country upon the submission and positive assessment of a validated Article 11b(6) Compliance Report, all Member States agree to accept CERs/ERUs from this project for use in their national registries under the EU ETS.

8. Credits from all hydro project activities approved by Member States before 1 April 2009 can also be surrendered for compliance in the national registries of Member States. In this regard, in line with Article 11a of the Directive, Member States may exercise their sovereign right to decide which carbon offsets to accept for compliance. If so decided by a Member State, the acceptance of those credits for compliance in its National Registry may be conditional on submission to its Registry Administrator of a validated Article 11b (6) Compliance Report, or another validated report accepted by another DNA/DFP in a Member State and demonstrating that 7 strategic priorities set out in the World Commission on Dams November 200 Report "Dams and Development – A New Framework for Decisions-Making" have been respected during development of that project. The validity of CERs/ERUs from such projects for use in the registries of other Member States is not thereby questioned.

9. Taking into account the desired harmonization of procedures, Member States agree to provide publicly accessible information on projects that have been approved as fulfilling the requirements of Article 11(b)(6) as well as indicating the entities accepted to carry out a validation of the Compliance Report⁴ in each Member State. This is aimed to secure transparency of the procedures and to provide current information on the implementation of this voluntary agreement.

II. Background

1. Large hydropower projects can adversely affect development in certain regions and have unwanted social and environmental impacts. On the other hand, they can also do much to promote human development in a way that is socially equitable, environmentally sustainable and economically viable. Deployment of hydroelectric power production, if undertaken in a responsible and equitable way, can significantly contribute to lowering greenhouse gas emissions. However, adverse environmental and social effects of large hydroelectric projects could undermine the positive impacts of these projects. By adopting Article 11 b(6) of Directive 2004/101/EC, the European Union undertook to ensure that development of hydroelectric projects respect relevant international guidelines, including those contained in the World Commission on Dams November 2000 Report "Dams and Development – A New Framework for Decision-Making".

⁴ Compliance Report prepared in line with the Compliance Report Template which constitutes Annex 1 to these "Guidelines".

2. The World Commission on Dams set two objectives: 1) to review the development effectiveness of large dams and assess alternatives for water resources and energy development; and 2) to develop internationally acceptable criteria, guidelines and standards, where appropriate, for the planning, design, appraisal, construction, operation, monitoring and decommissioning of dams. These objectives comprise, but are not limited to, the following general aspects:

- avoiding and minimising impacts on ecosystems, livelihoods, health and cultural (and religious) heritage,
- analysing needs and options on the basis of many different criteria (multi-criteria analysis),
- improving the livelihoods of people displaced and affected by projects,
- ensuring compliance with the compensatory measures,
- applying the principles of corporate environmental and social responsibility and accountability, in accordance with recital 15 of Directive 2004/101/EC.⁵

A harmonised approach should help ensure the sustainability and environmental integrity of the large hydropower project activities, approved by Member States.

⁵ Since the aim of the Guidelines is both, to safeguard the obligations of MS under the UNFCCC and the Kyoto Protocol AND to reflect the spirit of Article 11b(6) and relevant recitals in the preamble to the Directive 2004/101/EC.

III. Compliance with Article 11 b (6) of the Emissions Trading Directive

1. Scope

1. Article 11b (6) applies to all hydroelectric power production project activities with a generating capacity exceeding 20 MW regardless of whether there is a dam involved or not and regardless of the size of the dams.

2. When approving project activities, Member States have to ensure that every project involving hydroelectric power production facilities with generating capacity above 20 MW complies with Article 11b (6) during its development.

3. In the case of improvements and extensions to existing installations, Article 11b (6) applies only where the CDM/JI project activity which is the subject of the application includes generating capacity which exceeds 20 MW. The capacity of the existing facilities is not relevant. So in the case of improvements and extensions to existing facilities, it is the improvement or extension which must exceed 20 MW, unless the existing facility is already a CDM/JI project.

4. Article 11b (6) applies to hydropower project activities exceeding 20 MW which consist of two or more smaller projects that are bundled as one project according to the bundling rules of the CDM Executive Board.

5. Where project proponents are applying for approval of several small hydropower project activities in one PDD, which add up to a combined capacity of 20MW or more but there is no technical or environmental link between them⁷, Article 11b(6) should not be taken into account.

2. Demonstrating Compliance

1. Article 11b (6) refers to “relevant international criteria and guidelines, including those contained in the” WCD Report. The WCD guidelines were designed to reflect best practice on sustainability assessment. As such the WCD Report can be assumed to be a fair reflection of the “*relevant international criteria and guidelines*”, without prejudging the possibility of considering as well other relevant criteria and guidelines in the future, if such are accepted jointly by the Member States.

⁶ Here the "Guidelines" refer to the interpretation of the scope of Article 11b (6).The Directive applies regardless of the definition of a large dam as outlined by the International Commission on Large Dams. According to some stakeholders the WCD could be applied only to projects with a dam and with a dam higher than 15m. Article 11 b (6) sets a different boundary which is defined in the above paragraph.

⁷ As defined in the Environmental Impact Assessment

2. Entities seeking the approval of a project by Member States should provide evidence demonstrating compliance of the project with the requirements of Article 11b (6).
3. To demonstrate compliance with Article 11b (6), the project proponent should submit a separate Compliance Report with the application documents to the DNA/DFP of the Member State or an entity designated by the Member State to fulfil this function.
4. The Compliance Report (based on documents, visits and interviews and following the outline provided in the Compliance Report Templates⁸) may be prepared either by one of the participants in the project or by a third party on behalf of the participant (an outside consultant/expert, or a DOE).
5. The Compliance Report should be validated by a Designated Operational Entity (DOE) or an Accredited Independent Entity (AIE) licensed for that particular Sectoral Scope, or other qualified independent third party accepted by the Member State, hereafter referred to as “Independent Validating Entity”.
6. The final decision on whether the project complies with Article 11 b (6) is taken by a Member State DNA/DFP.
7. “Development of a project” includes the following stages:
 - needs and options assessment,
 - project preparation,and
 - project implementation.

⁸ See Annex 1 to the "Guidelines".

The quality standards set out in the World Commission on Dams November 2000 Report "Dams and Development – A New Framework for Decision-Making" can only be verified at a more advanced stage of project development, once the needs and options have been assessed. So a LoA may be issued to a large hydro project as defined in Article 11b (6) at the earliest at the project preparation stage.

8. The compliance in the implementation phase is deemed to have been respected once mitigation and compensatory measures have been put in place and monitored and, where possible, once decommissioning plans have been developed.

9. Where a project is at the preparation or implementation stage, Member States may issue a LoA, with parallel requirements regarding monitoring of the implementation of compensatory measures and other undertakings.

3. Content of the "Article 11b (6) Compliance Report"

1. The Compliance Report Template establishes a standard for presenting the information required to confirm that the relevant international criteria and guidelines were respected during development of project activities. (See Annex 1)

2. Member States agree to accept the Compliance Report Template as the standard template for providing information necessary for demonstrating compliance with Article 11b (6).

3. The Compliance Report includes an undertaking by an Independent Validating Entity that, in their assessment, the project respects the seven strategic priorities, outlined in the World Commission on Dams November 2000 Report "Dams and Development– A New Framework for Decision-Making "

4. The complexity and level of detail of the Compliance Report should be commensurate with the scale of the project and its impacts.⁹

5. The Compliance Report is modelled on Chapter 8 of the WCD recommendations, consisting of seven strategic priorities for good practice, as explained in the introduction above.

6. For the purpose of validation, the project proponent should provide for the Independent Validating Entity objective evidence presented according to best auditing practice. Best practice for preparing a Compliance Report and making a legal declaration on compliance with Article 11b (6) involves:

- *Interviews and public involvement*: Where possible, interviews should be conducted. The key documentation (e.g., social and environmental impact assessments) should be made public/made available to the relevant stakeholders such as the project owner, the technical advisors, the relevant local authorities, and the people affected;

- *Site observation*: This entails studying the physical location and other activities related to the construction and management of the hydroelectric project activity as defined in Article 11b (6). Site observations should be conducted with the purpose of confirming what is proposed and approved in the design documents and what the DOEs/DFPs/ independent validating entities affirm in the compliance report based on a desk analysis.

- *Document review*: This is essential in order to assess documents such as:

- the Environmental Impact Assessment,
- any other supporting material for the information listed under section D of the PDD and approval from the relevant environment authority,
- planning documents (e.g. feasibility studies),
- option assessment documents¹⁰ ,
- documents concerning stakeholder consultation.

⁹ The requirements as to the depth and extent of the report should be commensurate to the characteristics of the project in question. For example, a 20MW run-of-river- project that does not include resettlement requires much less attention than a 1000 MW dam project with a large reservoir and 5000 people resettled.

¹⁰ As specified in the Compliance Report Template

7. Where applicable, further documents may be requested such as compensation, resettlement, development and financing plans. If it is not possible to gather all the documentation required, a site visit is necessary.

8. Member States may jointly assess and modify the content of the Compliance Report Template and the recommendations in these "Guidelines" from time to time to ensure the desired level of harmonisation as regards compliance with Article 11b (6).